

Nasjonalt program for offisiell statistikk 2024–2027

TALL

SOM FORTELLER

PLANER OG MELDINGER / PLANS AND REPORTS

2024/2

I serien Planer og meldinger publiseres dokumenter med et institusjonelt preg og notater med en viss offisiell karakter.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 2. februar 2024

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Formålet med loven om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) av 21. juni 2019 er å fremme utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk som kan bidra til allmenn folkeopplysning og understøtte analyse, forskning, beslutningstaking og generell samfunnsdebatt. Ifølge statistikkloven § 4 skal det utarbeides et flerårig nasjonalt program for offisiell statistikk som er egnet til å oppfylle dette formålet. Programmet skal angi hvilke statistikkområder som skal dekkes og hvilke offentlige myndigheter som er ansvarlige for statistikkene.

Det første statistikkprogrammet dekket årene 2021–2023. Dette programmet gjelder for perioden 1. januar 2024 til og med 31. desember 2027. Det ble vedtatt av Kongen i statsråd 15. desember 2023. Programmet er basert på forslag utarbeidet av Statistisk sentralbyrå etter samråd med Utvalget for offisiell statistikk og justert etter offentlig høring.

Statistisk sentralbyrå, 29.januar 2024

Geir Axelsen
Administrerende direktør

Innhold

Forord	3
1 Bakgrunn og formål	7
2 Rammer	8
2.1 Statistikk	8
2.2 Offisiell statistikk	8
2.3 Det norske statistikkssystemet	10
3 Omfang og innhold	11
4 Endringer fra programperioden 2021–2023	13
5 Samfunnsperspektiver og tverrgående utviklingstiltak	14
5.1 Bærekraftig utvikling	14
5.2 Grønt skifte	14
5.3 Barn og unge	15
6 Statistikkområder	16
6.1 Arbeid og lønn	16
6.1.1 Arbeidsledighet og ledige stillinger	16
6.1.2 Sysselsetting, lønn og arbeidskraftkostnader	16
6.1.3 Arbeidsmiljø, sykefravær og arbeidskonflikter	17
6.2 Bank og finansmarked	18
6.2.1 Finansielle indikatorer	18
6.2.2 Finansinstitusjoner og andre finansielle foretak	18
6.2.3 Verdipapirmarked	19
6.3 Befolkning	19
6.3.1 Befolkningens størrelse og sammensetning	20
6.3.2 Befolkningsendringer	20
6.3.3 Innvandrere	20
6.3.4 Likestilling og ikke-diskriminering	21
6.3.5 Navn	21
6.4 Bygg, bolig og eiendom	22
6.4.1 Bolig og boforhold	22
6.4.2 Bygg og anlegg	22
6.4.3 Eiendom	23
6.5 Energi og industri	23
6.5.1 Energi	23
6.5.2 Petroleum	24
6.5.3 Industri og bergverksdrift	24
6.6 FoU, teknologi og innovasjon	25
6.6.1 Forskning og utvikling (FoU)	25
6.6.2 Innovasjon	25
6.6.3 Informasjonssamfunnet	26
6.7 Helse og omsorg	26
6.7.1 Helse- og omsorgsforhold og levevaner	26
6.7.2 Helse- og omsorgstjenester	27
6.7.3 Sykdommer	28
6.7.4 Smittevern og vaksine	29
6.7.5 Legemidler	29
6.7.6 Svangerskap og fødsel	29
6.7.7 Dødsårsaker	30
6.8 Inntekt og forbruk	30
6.8.1 Forbruk	30

6.8.2	Inntekt og formue	30
6.8.3	Skatt for personer	31
6.9	Kultur og fritid	31
6.9.1	Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	31
6.9.2	Kultur	32
6.9.3	Deltakelse og frivillighet	32
6.9.4	Religion og livssyn	32
6.9.5	Tids- og mediebruk	33
6.10	Landbruk, fiskeri og akvakultur	33
6.10.1	Akvakultur	33
6.10.2	Fiske og fangst	34
6.10.3	Jakt	35
6.10.4	Jordbruk	35
6.10.5	Landbrukseiendommer	36
6.10.6	Landbrukstillinger	36
6.10.7	Skogbruk	36
6.10.8	Landbruksøkonomi	37
6.10.9	Reindrift	37
6.11	Nasjonalregnskap	38
6.11.1	Nasjonalregnskap	38
6.11.2	Finansregnskap	39
6.11.3	Satellitregnskap	39
6.12	Natur, areal, klima og miljø	40
6.12.1	Areal	40
6.12.2	Naturmangfold	41
6.12.3	Avfall	42
6.12.4	Klima og utslipp til luft	42
6.12.5	Vann og avløp	43
6.12.6	Miljøregnskap	44
6.13	Offentlige finanser	45
6.13.1	Offentlige finanser	45
6.13.2	Kommunale finanser	45
6.13.3	Skatteregnskap	46
6.13.4	Bistand	46
6.14	Priser og prisindekser	46
6.14.1	Konsumpriser	46
6.14.2	Produsent-, eksport- og importprisindekser	47
6.14.3	Boligpriser og boligprisindekser	47
6.14.4	Byggekostnadsindekser	48
6.15	Sosiale forhold og kriminalitet	48
6.15.1	Barnevern og familievern	48
6.15.2	Levekår	49
6.15.3	Offentlige pensjoner og stønader	49
6.15.4	Kriminalitet og rettsvesen	50
6.16	Transport og reiseliv	50
6.16.1	Landtransport	51
6.16.2	Lufttransport	51
6.16.3	Sjøtransport	52
6.16.4	Reiseliv	52
6.17	Utdanning	52
6.17.1	Barnehager	53
6.17.2	Grunnskoler	53

6.17.3	Videregående opplæring og annen videregående utdanning	53
6.17.4	Fagskoleutdanning.....	54
6.17.5	Universitets- og høyskoleutdanning.....	54
6.17.6	Voksenopplæring	54
6.17.7	Utdanningsnivå	55
6.18	Utenriksøkonomi.....	55
6.18.1	Utenriksregnskap.....	55
6.18.2	Utenrikshandel	55
6.18.3	Økonomisk globalisering	56
6.19	Valg og demokrati	57
6.19.1	Folkeavstemninger.....	57
6.19.2	Valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre.....	57
6.19.3	Sametingsvalg.....	58
6.19.4	Partifinansiering	58
6.19.5	Tillit til offentlige institusjoner	58
6.20	Varehandel og næringslivstjenester	58
6.20.1	Næringslivstjenester.....	59
6.20.2	Varehandel.....	59
6.21	Virksomheter, foretak og regnskap	59
6.21.1	Eierskap og roller	60
6.21.2	Konkurser.....	60
6.21.3	Regnskap	60
6.21.4	Skatt for næringsvirksomhet	60
6.21.5	Virksomheter og foretak	61
Vedlegg A: Liste over forkortelser og akronymer		62

1 Bakgrunn og formål

Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) ble vedtatt 21. juni 2019. Formålet med loven er å fremme utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk som kan bidra til allmenn folkeopplysning og understøtte analyse, forskning, beslutningstaking og generell samfunnsdebatt. Ifølge lovens § 4 skal det utarbeides et flerårig nasjonalt program for offisiell statistikk som er egnet til å oppfylle formålet. Programmet vedtas av Kongen i statsråd.

Statistikkprogrammet gir en ramme for det norske statistikkssystemet. Offisiell statistikk avgrenses til statistikk som omfattes av programmet. Det skal bidra til at brukerbehovene ivaretas ved at produksjon av statistikk prioriteres i tråd med behovene. Det skal fremme effektivitet ved bedre arbeidsdeling og redusert oppgavebyrde. Det stilles felles krav til kvalitet for all statistikk som inngår i programmet. Programmet angir hvilke statistikkområder som skal dekkes, og hvilke offentlige myndigheter som er ansvarlige for statistikkene.

Programmet beskriver både omfanget av og utviklingstrekk ved norsk offisiell statistikk i programperioden. Det skal være fleksibelt nok til at statistikken kan tilpasses endrede brukerbehov, nye datakilder og ny teknologi. De enkelte statistikkene vil derfor kunne endres i programperioden, og all utvikling er ikke spesifikt omtalt i programmet. Gjennomføringen av statistikkprogrammet skal skje gjennom årlige arbeidsprogrammer hos de myndighetene som er ansvarlige for produksjon av offisiell statistikk.

Det første programmet dekket perioden 2021–2023. Dette programmet gjelder for perioden 1. januar 2024 til og med 31. desember 2027. Det bygger på og viderefører i all hovedsak statistikkene fra det første programmet, men omfatter i tillegg nye offisielle statistikker, inkluderer utvikling som har skjedd i den første programperioden og beskriver planer for videreutvikling i kommende programperiode.

Forslag til program ble utarbeidet av Statistisk sentralbyrå (SSB) etter samråd med Utvalget for offisiell statistikk. Det var på offentlig høring, og SSB vurderte høringsinnspillene i samråd med utvalget. Statistikkprogrammet ble justert i tråd med dette og deretter behandlet i regjeringen.

Regjeringen vedtok programmet, slik det er beskrevet i kapittel 6, gjennom vedtak av Kongen i statsråd 15. desember 2023. Tekstboksene som viser statistikker under hvert delområde, er ikke en del av det formelle vedtaket.

2 Rammer

2.1 Statistikk

I statistikkloven § 3 defineres statistikk som tallfestede opplysninger om en gruppe eller et fenomen, som framkommer ved sammenstilling og bearbeiding av opplysninger om de enkelte enhetene i gruppen eller et utvalg av disse enhetene, eller ved systematisk observasjon av fenomenet. Statistikk skiller seg fra data ved at statistikken baserer seg på og innebærer en sammenfatning eller aggregering av observasjoner eller data.

Forskning og analyser som klarlegger årsaker og effekter av ulike tiltak inngår ikke i statistikkprogrammet, men den offisielle statistikken gir grunnlag for forskning og analyser som igjen kan understøtte folkeopplysning, samfunnsdebatt og politikkutforming.

Datagrunnlaget som den offisielle statistikken bygger på, er en viktig ressurs. Datamaterialet som er samlet inn for offisiell statistikk skal så langt som mulig gjøres tilgjengelig for forskning og analyser, også utenfor systemet for offisiell statistikk. Dette skal gjøres på en effektiv og sikker måte. Slik tilgang bidrar til å supplere og utdype kunnskapen som den offisielle statistikken gir.

2.2 Offisiell statistikk

Etter statistikkloven skal den offisielle statistikken ha allmenn interesse. Den vil typisk være heldekkende med tanke på sektorer, geografiske områder eller grupper i befolkningen, og den skal være basert på statistiske standarder som definisjoner og klassifikasjoner. Den vil inngå i et sammenhengende statistikk-system som muliggjør sammenligninger mellom ulike samfunnssektorer, geografiske områder og over tid. Valg av relevante grupperinger og detaljeringsgrad er viktig. Eksempler er geografiske inndelinger som brukes til å belyse regionale forskjeller og gruppering av statistikk om personer etter utdanningsnivå.

Krav til offisiell statistikk angis i statistikkloven § 5:

- Offisiell statistikk skal utvikles, utarbeides og formidles på en faglig uavhengig, upartisk, objektiv, pålitelig og kostnadseffektiv måte.
- Utviklingen, utarbeidingen og formidlingen av offisiell statistikk skal skje på grunnlag av enhetlige standarder og harmoniserte metoder.
- Statistikken skal være relevant, nøyaktig, aktuell, punktlig, tilgjengelig og klar, sammenlignbar og sammenhengende.

Statistikken skal tilpasses brukerbehovene og dekke relevante samfunnsperspektiv. Ulike brukere kan ha ulike behov som noen ganger må balanseres mot hverandre, for eksempel nøyaktighet mot aktualitet. Statistikk vil alltid ha en viss usikkerhet som det er viktig å redegjøre for. Noen krav til den offisielle statistikken er mer absolutte enn andre, det omfatter krav til faglig uavhengighet, upartiskhet og vern av dem opplysningene gjelder. Statistikkloven har en rekke bestemmelser som bidrar til å sikre statistisk konfidensialitet. Det innebærer blant annet at informasjonen som innhentes bare skal brukes til statistiske formål, og at dataene sikres med både tekniske og administrative tiltak.

Kravene i statistikkloven er i samsvar med europaparlaments- og rådsforordningen om europeisk statistikk. Forordningen inneholder kvalitetskrav og retningslinjer for utvikling, utarbeiding og formidling av europeisk statistikk, og er gjort gjeldende i norsk rett gjennom EØS-avtalen. Sammen med FNs grunnleggende prinsipper for offisiell statistikk utgjør Retningslinjer for europeisk statistikk (European Statistics Code of Practice) et internasjonalt rammeverk for offisiell statistikk.

Kravene i de europeiske retningslinjene gjelder for hele produksjonskjeden, fra behovsavklaring og valg av datakildene til statistikken som formidles. Koordinering av statistikkproduksjonen inngår, og det stilles krav til kostnadseffektivitet og begrensning av oppgavebyrden. Samhandling om dette er en premis for programmet og vil bli vektlagt i oppfølgingen. Deling av data mellom produsentene av offisiell statistikk er et virkemiddel i denne sammenhengen.

Faglig uavhengighet og upartiskhet er kjerneverdier for produsenter av offisiell statistikk. Dette gjelder hvordan offisiell statistikk utvikles, utarbeides og formidles. SSBs uavhengighet i forhold til politisk eller annen ekstern påvirkning er lovhjemlet. For andre myndigheter gjelder kravet til faglig uavhengighet i denne sammenhengen deres virksomhet knyttet til produksjon av offisiell statistikk.

I kvalitetsrammeverkene er det også andre krav som støtter opp under faglig uavhengighet og upartiskhet:

- Datoer og tidspunkter for publisering av statistikk annonseres på forhånd. Statistikken skal gjøres fritt tilgjengelig samtidig for alle. God praksis er å benytte en statistikkalender hvor publiseringsdag bindes minst tre måneder på forhånd, samt et fast daglig publiseringsstidspunkt.
- Det skal være full åpenhet om datakilder og produksjonsmetoder – altså god og synlig dokumentasjon for brukerne av statistikken. Dette inkluderer informasjon om feilkilder og usikkerhet.

Den offisielle statistikken må være godt synlig og lett tilgjengelig på hjemmesidene til myndighetene som har produsentansvaret. Brukerne bør ha mulighet til å laste ned statistikk med ønsket detaljeringsgrad. Det bør benyttes åpne datastandarder og maskinlesbare formater, for eksempel API.

Å være ansvarlig for offisiell statistikk innebærer både produsentansvar og ansvar for at statistikken oppfyller kravene for slik statistikk. En offentlig myndighet som er ansvarlig for offisiell statistikk skal ivareta kvaliteten i hele produksjonskjeden og utvikling av statistikken. På noen områder samarbeider flere institusjoner om utvikling og produksjon av en statistikk. Samarbeidet kan gjelde ulike deler av produksjonsprosessen. Ansvar for rapportering til internasjonale organisasjoner kan også være delt. I programmet ligger ansvaret for hver statistikk hos én myndighet. Det er denne institusjonen som publiserer den offisielle statistikken første gang.

Produsenter av offisiell statistikk bør synliggjøre behov og muligheter for statistikkutvikling i sine årlige arbeidsprogrammer. Dette bør foregå i samhandling med andre produsenter som kan bli berørt av endringene.

Mye av statistikken som rapporteres til og brukes av sentrale internasjonale organisasjoner som EU, FN og OECD, er også norsk offisiell statistikk. Her er det dokumenterte brukerbehov og allmenn interesse, og statistikken utarbeides etter internasjonale standarder og kvalitetskrav. Internasjonale statistiske standarder er utviklet i samarbeid mellom de internasjonale organisasjonene og de nasjonale statistikkbyråene. Statistikk som utarbeides i henhold til statistikkforpliktelser i EØS-avtalen inngår i statistikkprogrammet.

Fra 2022 utarbeider SSB årlig en offentlig rapport om kvaliteten på offisiell statistikk. Rapportene baseres på kvalitetsgjennomganger og evalueringer av institusjonelle forhold, statistiske prosesser og produkter, samt andre kilder som gir informasjon om kvalitet i offisiell statistikk hos alle produsenter av offisiell statistikk. Både SSB og enkelte andre produsenter av offisiell statistikk blir evaluert gjennom europeiske fagfellevurderinger som jevnlig gjennomføres i EU- og EFTA-landene. En slik gjennomgang av det norske statistikksystemet ble foretatt i 2021–2022.

2.3 Det norske statistikkssystemet

Norge har et sentralisert statistikkssystem, der SSB ifølge statistikkloven er den sentrale myndigheten og skal samordne all utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk. SSB skal ivareta helheten i det norske statistikkssystemet og produserer mesteparten av den offisielle statistikken. SSB har hovedansvaret for internasjonalt statistisk samarbeid.

Et annet trekk ved det norske statistikkssystemet er at statistikkproduksjon i stor grad er basert på administrative datasystemer eller registre. SSB bruker mer enn 100 slike registre fra om lag 30 offentlige institusjoner som grunnlag for statistikkproduksjonen. Det foreligger avtaler mellom SSB og registereierne og egne kvalitetsrapporter for registrene som brukes til produksjon av offisiell statistikk. Samtidig produserer mange eiere av disse registrene statistikk til egne formål. Øvrige produsenter bruker også i stor grad administrative data til produksjon av offisiell statistikk.

Noen statistikker baseres på utvalgsundersøkelser. Det gjelder for eksempel leveårsundersøkelsene. SSB arbeider kontinuerlig med prosedyrer for å redusere feilkilder som frafall i slike undersøkelser. Selv om enkelte grupper kan være underrepresentert i utvalget vektet datagrunnlaget med hensyn til ulike variabler som alder og innvandringsbakgrunn, slik at resultatene blir representative.

Ny teknologi, digitalisering og bruk av nye datakilder og såkalte stordata, som satellittdata, transaksjonsdata og mobildata, gir muligheter for ny og mer aktuell statistikk i årene framover. Samtidig er det viktig at bruken av nye datakilder ivaretar samfunnsnyttige formål på en måte som er i samsvar med høye krav til personvern og datasikkerhet.

Sentrale norske statistikkprodusenter og registereiere er medlemmer av Utvalget for offisiell statistikk som ble opprettet av Finansdepartementet i 2019. Det ledes av SSB. Utvalget skal bidra til å samordne utvikling, utarbeidelse og formidling av norsk offisiell statistikk, og slik bidra til et formålstjenlig og effektivt nasjonalt statistikkssystem.

Det lages mye statistikk som ikke inngår i programmet. Dette gjelder både statistikk fra utvalgsmedlemmene og fra myndigheter utenfor utvalget. Aktuelle nye områder og produsenter av offisiell statistikk vil bli vurdert ved oppdatering av statistikkprogrammet for nye perioder.

3 Omfang og innhold

Programmet skal beskrive statistikkområdene detaljert nok til å avgrense offisiell statistikk og klargjøre ansvarsfordelingen der det er flere produsenter av statistikk på samme område. Siden programmet er flerårig, kan beskrivelsene ikke være for detaljerte. Det er behov for fleksibilitet i programperioden for å møte endrede brukerbehov og nye teknologiske muligheter. Innenfor områdene kan nye statistikker komme til, og noen kan bli endret, slått sammen eller nedlagt i programperioden.

For å beskrive offisiell statistikk er statistikkene gruppert tematisk i hovedområder og delområder. Inndelingen i programmet er tilpasset omfanget av offisiell statistikk i programperioden. Statistikkprogrammet omfatter 21 hovedområder med 91 delområder. Disse områdene representerer ikke en standard statistisk klassifisering, men er snarere en gruppering som er hensiktsmessig for programmet.

Beskrivelsene av statistikkområdene i kapittel 6 angir den offisielle statistikkens betydning innenfor området, og noen sentrale bruksfelter trekkes fram. For hvert delområde angis formålet med den offisielle statistikken, hva den dekker og i enkelte tilfeller spesifikke brukere og andre relevante aspekter som for eksempel datakilder.

I programmet blir statistikk i hovedsak omtalt i det delområdet der den primært hører hjemme. Det innebærer at tematiske overbygninger som gjelder spesielle geografiske områder eller visse deler av befolkningen, vil ha statistikker i flere områder og delområder. Dette gjelder for eksempel statistikk om Svalbard, om samiske forhold, samt deler av statistikken om innvandrere. Eksempelvis vil statistikken om innvandreres forhold til arbeidsmarkedet dekkes under området Arbeid og lønn, mens statistikken om innvandring dekkes under Befolkning. Det er tall for Svalbard på mange statistikkområder. Svalbard tilhører ikke noe fylke eller kommune, og det lages egen statistikk om befolkning, næringer og offentlig sektor på Svalbard.

Noen statistikker henger sammen ved at de i tillegg til tematisk forbindelse også samles inn i samme system, eller formidles samlet til brukerne fordi de anses som viktige for kunnskapsformidling og politikktutforming på tvers av områder.

Statistikkrelevante EØS-forpliktelser omtales innenfor delområdene, hvis statistikken er omfattet av statistikkrettsakter innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXI. Basisrettsaktene angis med spesifikk referanse. Statistikk som rapporteres til internasjonale organisasjoners statistikkorganisasjoner er omfattet av felles kvalitetsrammeverk, og blir utarbeidet på basis av internasjonale standarder. Statistikken blir mer relevant også for nasjonale brukere ved at den er internasjonalt sammenlignbar.

Det angis hvilken offentlig myndighet som har produsentansvar for de offisielle statistikkene. I tilfeller der det er flere myndigheter som er produsentansvarlige innenfor et delområde, blir ansvarsområdene og arbeidsdelingen beskrevet nærmere.

Programmet synliggjør utviklingsbehov som har framkommet gjennom brede høringsprosesser med brukerne. Utvikling av ny offisiell statistikk som er planlagt i programperioden omtales. I noen tilfeller vil etablering av statistikk avhenge av forhold som er usikre ved starten av perioden, som datatilgang eller finansiering. Mulighetene for gjennomføring vil bli vurdert, blant annet gjennom framtidig budsjettbehandling.

Statistikkene vil kunne gjennomgå endringer i programperioden. En oversikt over alle statistikker som inngår i programmet, med informasjon om statistikkene blir oppdatert årlig av SSB i samarbeid med Utvalget for offisiell statistikk. Det totale antallet offisielle statistikker som omfattes av

programmet er om lag 350. Statistikker som i dag inngår i de enkelte delområdene, er listet i egne tekstbokser som supplerende informasjon til programmet.

4 Endringer fra programperioden 2021–2023

Offisiell statistikk skal dekke brede brukerbehov, inkludert myndighetenes behov for beslutningsgrunnlag, allmenn folkeopplysning og generell samfunnsdebatt. Offisiell statistikk er en sentral datakilde for forskning og analyse. Brukerbehovene endres i tråd med samfunnsutviklingen, men samtidig er det viktig at statistikken er sammenlignbar over tid og er sammenhengende. Det betyr at det meste av innholdet i statistikkprogrammet for 2021–2023 videreføres i påfølgende periode.

Samfunnsutviklingen drives blant annet av ny teknologi og globalisering med utfordringer knyttet til klimaendringer, økonomisk og sosial ulikhet, og internasjonale konflikter. Uforutsette kriser, som pandemier og krig, gir behov for raske tilpasninger av statistikker. Et velfungerende statistikk-system gir et godt grunnlag for tilpasninger, som mer detaljert geografisk inndeling, økt hyppighet eller forbedret aktualitet. Kontinuerlig forbedring av statistikken omfattes av programmet selv om det ikke omtales konkret. Utnytting av nye datakilder og statistikk som belyser nye temaer beskrives i den grad det foreligger konkrete planer. Programmet trekker fram enkelte temaer der utviklingsbehovene skal kartlegges nærmere.

Endringer i programmet fra forrige periode omfatter:

- ny offisiell statistikk ved at eksisterende statistikk som ikke har vært i programmet tidligere blir klassifisert som offisiell
- ny offisiell statistikk hvor det ikke har vært statistikk tidligere
- offisiell statistikk på områder som har vært dekket tidligere, men som vil bli produsert med nytt datagrunnlag og/eller nye metoder

Dette inkluderer offisiell statistikk både på eksisterende og nye områder, fra eksisterende eller nye produsenter.

En del endringer skyldes nye internasjonale rapporteringskrav i første rekke fra Eurostat ved nye statistikkforordninger i EØS-avtalen, men også krav fra andre internasjonale organisasjoner.

Statistikkprogrammet 2021–2023 har gitt ny eller utvidet statistikk på flere områder. Dette gjelder temaer som arbeidsmiljø, arbeidsulykker, kriminalitet, livskvalitet, tidsbruk, areal og økonomisk utvikling for flere næringsområder.

I programperioden 2024–2027 kommer det ny offisiell statistikk, blant annet på områdene Helse og omsorg og Natur, areal, klima og miljø, samt flere områder som berøres av det grønne skiftet, se kapittel 5. Noe av dette er basert på allerede eksisterende statistikk fra nye produsenter av offisiell statistikk. Disse er DFØ (tillit til offentlige institusjoner), IMDi (flyktninger), Mattilsynet (omsetning av plantevernmidler), Meteorologisk institutt (klima) og Norad (bistand). FHI er ansvarlig for ny offisiell statistikk om kreftsykdommer.

Nye metoder vurderes eller brukes for å hente data til forbruksstatistikk og statistikk om kosthold (transaksjonsdata), tidsbruksundersøkelse og transportstatistikk (for eksempel bompengepasseringer og skipsrapportering), noe som vil bidra til både ny og forbedret statistikk. Sikring og forbedring av registre og andre kilde-data som kan brukes til eksisterende og ny offisiell statistikk vil være viktig i programperioden.

Endringer som går ut over løpende kvalitetsforbedringer er omtalt i oversikten over statistikkområdene i kapittel 6.

5 Samfunnsperspektiver og tverrgående utviklingstiltak

Sammenstilling og utvikling av ny offisiell statistikk på tvers av statistikkområder vil særlig være knyttet til temaer og aktuelle samfunnsperspektiver omtalt nedenfor. Perspektivene griper inn i hverandre, og mye av statistikken er relevant for flere av dem. Mer informasjon om utviklingstiltakene angis i kapittel 6 under de områdene eller delområdene der de aktuelle statistikkene beskrives.

Sammenstilling av statistikk fra ulike områder som kan belyse andre aktuelle samfunnsperspektiver vil bli vurdert løpende.

5.1 Bærekraftig utvikling

FNs medlemsland har vedtatt 17 felles mål med 169 delmål for en bærekraftig utvikling. Utarbeidelsen og oppfølgingen av indikatorene til disse bærekraftsmålene ligger til FNs statistikk-kommisjon. SSB er kontaktpunkt i dialogen om bærekraftsindikatorene, mellom FN-systemet og det norske statistikk-systemet.

I 2021 la Regjeringen fram Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 i Meld. St. 40 (2020–2021) Mål med mening. I handlingsplanen var det foreslått en rekke målepunkter for den nasjonale oppfølgingen som det norske statistikk-systemet er en helt sentral bidragsyter til.

Tverrfaglig samarbeid mellom berørte institusjoner står sentralt i utviklingen og produksjonen av bærekraftsindikatorene. SSB koordinerer og publiserer en samlet framstilling av globale indikatorer og nasjonale målepunkter for bærekraftsmålene på [ssb.no](https://www.ssb.no). Arbeidet med bærekraftsindikatorer og analyser er viktig, og SSB legger opp til videre arbeid med statistikk og analyser om bærekraftig utvikling.

Bærekraftsmålene favner både miljømessige, sosiale og økonomiske mål. Det ligger allerede en rekke relevante statistikker for å beregne indikatorer under flere av områdene i statistikkprogrammet. Det gjelder særlig statistikk som belyser arbeid, ulikhet, helse, utdanning, likestilling og ikke-diskriminering, økonomi, innovasjon, natur, klima og miljø. Flere av utviklingstiltakene i statistikkprogrammet vil også bidra til å kunne rapportere på flere indikatorer som er relevante for bærekraftsmålene.

Det er en målsetting i 2030-agendaen at informasjon fra nasjonale statistikk-systemer skal benyttes i den globale framdriftsrapporteringen på bærekraftsmålene. Det er flere medlemmer i Utvalget for offisiell statistikk som er ansvarlige for de respektive statistikkene som brukes når indikatorene beregnes. Rapportering av statistikkene som er grunnlag for beregningen av mange av indikatorene i det globale indikatorrammeverket, ivaretas blant annet gjennom allerede eksisterende rapporteringer til Eurostat, OECD og ulike FN-organisasjoner.

5.2 Grønt skifte

Det grønne skiftet handler om omstilling til et lavutslippssamfunn hvor vekst, verdiskaping og utvikling sikrer at produkter, materialer og ressursene blir brukt så effektivt og lenge som mulig slik at minst mulig går tapt (sirkulær økonomi). Fordelingsperspektivet er også viktig i denne sammenhengen. Mer effektiv bruk av ressurser reduserer klimagassutslipp, bremser tapet av naturmangfold, reduserer forurensningsbelastningen og bidrar til nye grønne arbeidsplasser og forretningsmodeller. Bærekraftig finans har fått mer oppmerksomhet i finansnæringen, i realøkonomien og hos myndighetene. Omfattende regelverksutvikling under EUs grønne giv (Green Deal) vil påvirke behovene for statistikk knyttet til det grønne skiftet i årene framover. Relevant statistikk finnes innen mange områder, som statistikk om FoU og næringsutvikling inkludert

forsknings- og næringspolitiske virkemidler, energi-, industri og landbruksstatistikk, samt økonomisk statistikk som prisstatistikk og nasjonalregnskap. Det tas sikte på å videreutvikle statistikken slik at omfanget av den "grønne" delen kan identifiseres og følges over tid. I tillegg kommer statistikk om virkninger på naturmangfold, avfall samt statistikk om utslipp og klima.

Statistikken vil belyse ulike målkonflikter. Et eksempel på målkonflikt er avveining mellom arealbruk til ulike formål. Redusert bruk av fossile brensler og økt elektrifisering gir konflikter om utbygging av fornybar energi (vann-, vind- og solkraft). Offisiell statistikk som beslutningsgrunnlag for et grønt skifte krever blant annet at det er mulig å skille mellom ulike typer teknologi i produksjon av elektrisitet.

En EU-taksonomi for bærekraftige økonomiske aktiviteter som ble vedtatt i 2021 vil være viktig som grunnlag for statistikk om grønt skifte. Økosystemregnskap under delområdet miljøregnskap står sentralt i utvikling av ny offisiell statistikk om et grønt skifte i Norge.

5.3 Barn og unge

Statistikk om barn og unges oppvekstvilkår og helse har fått fornyet aktualitet blant annet som en følge av pandemien. Det er potensiale for å gi et enda mer helhetlig og tverrgående faktagrunnlag om barn og unge ved å utnytte eksisterende og nye datakilder og tilgjengeliggjøre statistikk i større grad og mer samlet. I dag produseres statistikk om barn og unge på statistikkområdene befolkning, utdanning, arbeid og lønn, helse og omsorg, kultur og fritid, sosiale forhold og kriminalitet.

Statistikken om barn og unge skal utvikles videre. Utnytting og sammenstilling av data fra allerede eksisterende undersøkelser og datakilder som eksempelvis levekårsundersøkelsen, tidsbruksundersøkelsen, forløpsdata for barnevern, KOSTRA og sentrale helseregistre vil kunne bidra til ny informasjon. Det tas også sikte på å øke tilgang til data om barn og unge gjennom blant annet mediebarometer for barn og unge og utnyttelse av data fra Forsvarets personell- og vernepliktssenter. Statistikk om barnehage- og grunnskoleløpet vil videreutvikles.

Sammenstilling av eksisterende statistikk og utvikling av nye tverrgående produkter om barn og unge vil bidra til kunnskap om hvordan barn og unges situasjon på ulike områder henger sammen. Det vil bli lagt vekt på en samlet tilgjengeliggjøring av statistikker og analyser som omhandler barn og unge via en egen temaside på ssb.no.

6 Statistikkområder

6.1 Arbeid og lønn

Kunnskap om befolkningens tilknytning til arbeidsmarkedet og i tillegg alle personer som kommer til Norge for å jobbe, enten varig eller på korttidsopphold, er en forutsetning for politikktutforming. Sysselsetting og arbeidsledighet er sentrale sosiale og økonomiske indikatorer. Området dekker statistikk om arbeidsledighet og ledige stillinger, sysselsetting, lønn og arbeidskraftkostnader samt arbeidsmiljø, sykefravær og arbeidskonflikter.

6.1.1 Arbeidsledighet og ledige stillinger

Statistikken skal beskrive status og utvikling på arbeidsmarkedet i Norge. Arbeidsledighet og ledige stillinger er indikatorer for tilstanden i arbeidsmarkedet.

Statistikkene over arbeidsledighet viser både arbeidsledighet slik den er definert internasjonalt (International Labour Organization – ILO) og basert på Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), og slik den framkommer i administrative registre, det vil si hvor mange som er registrert som arbeidssøkere via NAV. AKU er en intervjuundersøkelse og måler arbeidsledige personer uten inntektsgivende arbeid som oppgir at de har forsøkt å skaffe seg slikt arbeid i løpet av de siste fire ukene. Undersøkelsen måler derfor noe annet enn det NAVs tall for registrerte ledige viser. AKU gir også tall for personer som er utenfor arbeidsmarkedet og som ønsker arbeid uten nødvendigvis å være registrert som arbeidsledige hos NAV. SSB er ansvarlig for arbeidsmarkedsstatistikk basert på AKU. NAV har hovedansvaret for statistikkene om registrerte arbeidsledige, og skal også produsere tall på regionalt nivå, etter utdanning og for innvandrere.

Statistikken over ledige stillinger er basert på en utvalgsundersøkelse blant virksomheter, og den gir ledige stillinger slik begrepet er definert i EUs regelverk. Det er en annen definisjon av begrepet «ledig stilling» enn det som framkommer som stillinger meldt til NAV-kontorene som oppdrag, registrert av arbeidsgivere på nav.no eller offentliggjort i media.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 453/2008 av 23. april 2008 om kvartalsstatistikk over ledige stillinger i Fellesskapet

Ansvarlig: NAV og SSB

NAV: Registrerte arbeidsledige/Helt ledige, Bruttoledighet, Deltakere på arbeidsmarkedstiltak, Registrerte arbeidssøkere

SSB: Arbeidskraftundersøkelsen, Ledige stillinger

6.1.2 Sysselsetting, lønn og arbeidskraftkostnader

Statistikken skal gi informasjon om sysselsatte, i tillegg til å gi oversikt over lønnsnivå og endring i lønn. Det er to hovedkilder om sysselsatte i Norge – Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og a-ordningen. AKU dekker landets befolkning, og statistikken gir sammenlignbare tall mellom land. A-ordningen er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om lønn og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten. Den dekker alle virksomheter i Norge og er hovedkilden for den registerbaserte sysselsettingsstatistikken. A-ordningen er en sentral datakilde på mange

statistikkområder. I tillegg til mange av statistikkene om arbeid og lønn gjelder dette ulike næringsstatistikker, nasjonalregnskapet, statistikker i KOSTRA og informasjon om ansatte i SSBs virksomhets- og foretaksregister.

Flere av statistikkene om sysselsetting og lønn er fordelt på regionalt nivå og næringer, og gir egne tall for statlig forvaltning. I tillegg gir statistikk over bevegelser av jobber og arbeidskraft et bilde av dynamikken og mobiliteten i arbeidsmarkedet. Det utarbeides også statistikker som viser graden av tilknytning til arbeidsmarkedet for ulike befolkningsgrupper, og hvilke offentlige ytelser de mottar. Statistikk for jobber i utleie blir fordelt etter flere kjennemerker blant annet yrke.

Statistikken over arbeidskraftkostnader skal gi oversikt over foretakenes totale kostnader ved å sysselsette arbeidskraft. Den fordeles etter næring og sektor. Det gis også tall for gjennomsnittlige arbeidskraftkostnader per betalte time gjennom året samt arbeidsgiveravgift og grunnlag for arbeidsgiveravgiften.

SSB vil vurdere om det er mulig å videreutvikle statistikk om utleie av arbeidskraft. SSB, Skatteetaten og NAV vurderer mulighetene for å utvide a-ordningen med flere opplysninger som kan utvide statistikken.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatikk fra utvalgsundersøkelser

Rådsforordning (EF) nr. 530/1999 av 9. mars 1999 om statistikk over strukturen i lønn og lønnskostnader

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 450/2003 av 27. februar 2003 om arbeidskraftkostnadsindeks

Ansvarlig: SSB

Arbeidskraftsundersøkelsen, Antall arbeidsforhold og lønn, Helse og sosialpersonell, Lønn, Sysselsetting registerbasert, Sysselsetting blant innvandrere, Tilknytning til arbeid, utdanning og velferdsordninger, Arbeidskraftkostnader, Arbeidskraftkostnadsindeks, Grunnlag for arbeidsgiveravgift
--

6.1.3 Arbeidsmiljø, sykefravær og arbeidskonflikter

Statistikk over arbeidsmiljø dekker psykososialt, organisatorisk og fysisk arbeidsmiljø og danner grunnlag for politikkutforming og virksomheters arbeid med arbeidsmiljø, samt for tilsynsmyndigheters planlegging av tilsyn.

Statistikken beskriver befolkningens forhold på arbeidsplassen, som arbeidsmiljø, fagorganisering samt i hvilken grad de har fravær fra arbeidet som følge av sykefravær og arbeidskonflikter. Ved både å belyse omfanget av jobbfravær og viktige deler av folks arbeidshverdag har statistikkene en økonomisk så vel som en sosial dimensjon.

Sykefraværstatistikk viser omfanget av egenmeldt og legemeldt sykefravær, og i hvilken grad målsettingene i IA-avtalen oppnås. Den danner grunnlag for å utvikle og evaluere tiltak mot sykefravær.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles

rammeverk om europeisk sosialstatikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: NAV og SSB

NAV: Sykefravær legemeldt

SSB: Arbeidsmiljø – levekårsundersøkelsen, Fagforeningsmedlemmer og streiker, Sykefravær

6.2 Bank og finansmarked

Kapitalmarkedet spiller en nøkkelrolle i økonomien. Det legger til rette for at sparing blir omdannet til investeringer, det bidrar til å spre finansiell risiko og formidle betalinger. Finansinstitusjoner som banker, kredittforetak og forsikringsforetak er viktige for et velfungerende kapitalmarked og finansielt system. Av hensyn til finansiell stabilitet og effektivitet i økonomien er det nødvendig med statistikk som belyser utviklingen i de finansielle foretakene og markedene. Området dekker statistikk om finansielle foretak, verdipapirmarkedet og finansielle indikatorer.

6.2.1 Finansielle indikatorer

Finansielle indikatorer er basert på korttidsstatistikker som viser utviklingen i gjeld og pengemengde i kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger. Kredittindikatorerne skal gi tidlig informasjon til allmennheten og analysemiljøer om utviklingen i disse sektorenes gjeld. Kredittindikatorerne og pengemengdestatistikken benyttes blant annet av Norges Bank og Finanstilsynet. Kredittindikatoren inngår for eksempel som en av indikatorerne i fastsettingen av en kapitalbuffer for bankene. Det skilles mellom gjeld til norske kreditorer og total gjeld som inkluderer utenlandsgjelda.

Hovedfokus i pengemengdestatistikken er tolv månedersveksten i pengeholdende sektors beholdning av penger og andre finansielle eiendeler med høy likviditet. Transaksjons- og vekstberegninger er justert for endringer forårsaket av valutakurssvingninger og brudd som ikke skyldes transaksjoner.

EØS-forpliktelser: Nei

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Forpliktelse overfor IMF i henhold til avtale om Special Data Dissemination Standard

Ansvarlig: SSB

Kredittindikator, Pengemengde

6.2.2 Finansinstitusjoner og andre finansielle foretak

Statistikken skal belyse utviklingen i de finansielle foretakene. Området dekker regnskapsstatistikker for banker, kredittforetak, finansieringsforetak, forsikringsforetak, pensjonskasser, finansielle holdingselskaper og verdipapirfond. Videre blir verdipapirer, utlån og innskudd fordelt på statistiske kjennetegn som sektor, næring, fylke og land. Regnskapsstatistikkene inngår i grunnlaget til nasjonal- og utenriksregnskapet og internasjonale forpliktelser til Eurostat og IMF. De blir også benyttet av Norges Bank og Finanstilsynet som grunnlag i pengepolitikken, finansiell stabilitet og til tilsyn med finansielle foretak.

Rentestatistikk skal vise utviklingen i renter på innskudd og lån. Den gir oversikt over nivået på utlåns- og innskuddsrenter i banker og kredittforetak. Videre gir den informasjon om fordeling av utlånsrenter etter ulike rentebindingstider.

Området omfatter også statistikk over tjenstepensjoner. Både i Norge og internasjonalt er det økt oppmerksomhet på utfordringer med å dekke framtidige pensjoner. Formålet med statistikken er å gi en oversikt over alle pensjonsytelser utenom folketrygden, som i all hovedsak leveres av pensjonskasser og livsforsikringselskaper. Det som inngår i statistikken er offentlige tjenstepensjoner som er ytelsesbaserte, og private tjenstepensjoner som både kan være ytelsesbaserte og innskuddsbaserte.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/215 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Banker og kredittforetak, Finansielle holdingselskaper, Livs- og skadeforsikringselskaper – regnskap, Pensjonskasser, Renter i banker og kredittforetak, Tjenstepensjoner

6.2.3 Verdipapirmarked

Statistikken skal belyse utviklingen i verdipapirmarkedet. Verdipapirfondsstatistikken presenterer samlet resultat og balanse for verdipapirfond i Norge. Statistikken gir oversikt over fondenes balanse, med sektoriserede opplysninger om andelskapital i fondene og hva fondene eier av ulike verdipapirer.

Verdipapirstatistikken gir informasjon om utstedersiden og eiersiden for verdipapirer registrert i verdipapirsentral i Norge og verdipapirer i verdipapirdepoter. Området viser også utstedersiden for obligasjoner og sertifikater lagt ut av innlendinger i utlandet. Verdipapirmarkedstatistikk inngår i grunnlaget til nasjonal- og utenriksregnskapet og til forpliktelser overfor IMF.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Verdipapirer, Verdipapirfond

6.3 Befolkning

Statistikk over befolkningens størrelse, endring og bevegelse er sentral for samfunnsplanlegging og inngår som grunnlag for mange andre typer statistikk. Statistikken beskriver i hovedsak personer og hendelser som angår dem. Den dekker også persongrupper som familier og husholdninger, samt søknader og tillatelser om asyl og opphold i landet. Det skilles mellom folkemengdestatistikk på bestemte tidspunkter som 1. januar, og periodestatistikk over de sentrale demografiske hendelsene som fødte og døde, flyttinger, sivilstandsendringer og statsborgerskapsendringer.

Folkeregisteret driftes av Skatteetaten og er den sentrale datakilden for all statistikk om befolkningens størrelse og sammensetning samt befolkningsendringer.

Statistikk om samiske forhold gjelder mange statistikkområder. Videre utvikling av samisk statistikk vurderes blant annet i samarbeid med Sametingets administrasjon. Det foreligger planer om utvidet statistikk om sametingsvalg. I tillegg vurderes utvikling av statistikk innenfor temaer som språk, næringsvirksomhet og arealbruk i reinbeitedistrikt.

6.3.1 Befolkningens størrelse og sammensetning

Statistikken skal beskrive befolkningens størrelse og sammensetning og endringer nasjonalt og regionalt. Befolkningsframskrivninger inngår også.

Befolkningsstatistikken skal beskrive hvordan befolkningen lever; om de lever i familier og større husholdninger eller om de lever alene. Statistikken over familier og husholdninger kombinerer kilder for å beskrive befolkningssammensetningen ut over individnivået, hvordan man lever og samvirker med andre, og hvilke relasjoner som bygges. Statistikken omfatter ellers statistikk om ekteskap, samboerskap og skilsmisser samt adopsjoner.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1260/2013 av 20. november 2013 om europeisk demografisk statistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 763/2008 av 9. juli 2008 om folke- og boligtellinger

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 av 11. juli 2007 om Fellesskapets statistikk over inn- og utvandring og internasjonal beskyttelse

Ansvarlig: SSB

Befolkning, Befolkningen på Svalbard, Samiske forhold, Tettsteders befolkning og areal, Adopsjoner, Ekteskap og skilsmisser, Familier og husholdninger, Samboere, Nasjonale befolkningsframskrivninger, Regionale befolkningsframskrivninger

6.3.2 Befolkningsendringer

Statistikken skal beskrive befolkningsendringer som skyldes flyttinger, inn- og utvandring til landet og flytting mellom og innenfor kommuner, i tillegg til fødte og døde. Det beregnes også standardmål for fruktbarhet og levealder med tall på detaljert geografisk nivå og for sosioøkonomiske undergrupper.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1260/2013 av 20. november 2013 om europeisk demografisk statistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 av 11. juli 2007 om Fellesskapets statistikk over inn- og utvandring og internasjonal beskyttelse

Ansvarlig: SSB

Flyttinger, Døde, Fødte

6.3.3 Innvandrere

Statistikken skal vise endringer i befolkningens sammensetning for den delen av befolkningen som har innvandret eller er norskfødte barn av innvandrere, samt antall innvandrere, innvandringsgrunn og landbakgrunn. Statistikken skiller mellom personer med flyktningbakgrunn og innvandrere som har kommet på grunn av arbeid, utdanning eller familiære årsaker.

Statistikken gir oversikt over anmodning og vedtak om bosetting av flyktninger i kommunene, samt antall bosatte flyktninger. I tillegg er det statistikk over personer som søker om beskyttelse (asyl), hvor mange som får tillatelse til å oppholde seg i Norge, samt på hvilket grunnlag de får tillatelse.

Statistikken beskriver søknader og tillatelser gitt av utlendingsforvaltningen og skiller seg fra innvandringsstatistikken som kun beskriver personer som har innvandret og er registrert i folkeregistret. Statistikken viser også vedtak og beslutninger om personer som ikke får oppholde seg i Norge, og hvor mange norske myndigheter har bistått i å forlate landet.

Statistikken dekker holdninger til innvandrere og innvandring og gir oversikt over ulike aspekter ved befolkningens holdninger til innvandrings- og flyktningpolitikk og til innvandrere som gruppe.

En levekårsundersøkelse blant innvandrere er under vurdering. Resultatene vil kunne danne grunnlag for offisiell statistikk i programperioden.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1260/2013 av 20. november 2013 om europeisk demografisk statistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 av 11. juli 2007 om Fellesskapets statistikk over inn- og utvandring og internasjonal beskyttelse

Ansvarlig: IMDi, SSB og UDI

IMDi: Anmodning-, vedtaks- og bosettingstall, Bosetting av enslige mindreårige flyktninger, Bosatte flyktninger som andel av befolkningen

SSB: Holdninger til innvandrere og innvandring, Innvandrere etter innvandringsgrunn, Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Overgang til norsk statsborgerskap, Personer med flyktningbakgrunn

UDI: Asylsøkere, Overføringsflyktninger, Familieinnvandring, Arbeidsinnvandring, Studietillatelser, Visum, Personer som må forlate Norge, Gyldige oppholdstillatelser, Endret oppholdsgrunnlag

6.3.4 Likestilling og ikke-diskriminering

Statistikken belyser likestillingssituasjonen mellom kvinner og menn i Norge på regionalt og nasjonalt nivå. Statistikken omfatter et sett med indikatorer, basert på tilgjengelig registerstatistikk brutt ned på kommunenivå og kjønn. Statistikken om livskvalitet i delområde Levekår gir informasjon om hvordan grupper som kan være utsatt for diskriminering på ulike grunnlag har det i Norge. Personer med funksjonsnedsettelse, innvandringsbakgrunn og ikke-heterofile inngår blant disse gruppene, i tillegg til fordelinger på kjønn og alder.

Behov og muligheter for mer statistikk som beskriver diskriminering og menneskerettigheter vil bli vurdert.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Indikatorer for kjønnslikestilling i kommunene

6.3.5 Navn

Navnestatistikken skal beskrive bruk av navn for alle personer som er registrert bosatte i Norge, totalt og årlig for alle fødte tilbake til 1880. Navnestatistikken brukes i hovedsak av allmennheten og media, både som informasjon for foreldre som skal velge navn på barna og for å belyse og analysere historiske trender.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Navn

6.4 Bygg, bolig og eiendom

Kunnskap om hvordan man bygger og bor er nødvendig for et fungerende eiendomsmarked og som grunnlag for å analysere befolkningens boforhold. Statistikken på dette området omfatter statistikk om utvikling i bygge- og anleggsaktivitet, bolig og boforhold og omsetning av eiendommer.

6.4.1 Bolig og boforhold

Et formål med statistikk om befolkningens boforhold er å se på utvikling over tid, geografiske forskjeller og forskjeller mellom ulike befolkningsgrupper. Statistikken skal belyse hovedtrekk og forskjeller i boligmassen og befolkningens boforhold. Det gis også informasjon om kommunale boliger, brann- og ulykkesvern i kommunene og kommunale gebyrer.

Statistikk om boliger viser boligbestanden og netto utvikling i antall boliger. I tillegg innhentes opplysninger om ulike sider ved befolkningens boforhold, bomiljø og boligkostnader gjennom leveårsundersøkelsen hvert tredje år.

Det pågår kartlegging av boligens avstand til friluftsområder og veier med støyende trafikk, og det tas sikte på utvikling av løpende statistikk i programperioden.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 763/2008 av 9. juli 2008 om folke- og boligtellinger

Ansvarlig: SSB

Boforhold – leveårsundersøkelsen, Boforhold – registerbasert, Boliger, Brann- og ulykkesvern, Kommunale boliger, Kommunale boliggebyrer

6.4.2 Bygg og anlegg

Byggearealstatistikken skal vise utviklingen i antall igangsettingstillatelser og nye boliger som kommer til ved ombygging av eksisterende bygningsmasse, samt avgang av boliger av ulike årsaker. I tillegg lages oversikt over samlet bygningsmasse, det vil si antall bygninger fordelt på bygningstyper og etter fylker og kommuner.

Aktiviteten i bygge- og anleggsvirksomheten beskrives ved produksjonsindeksen for bygg og anlegg.

Korttidsstatistikkene er indikatorer for konjunkturutviklingen, og statistikkene brukes ellers til planlegging og analyser av bygge- og anleggsvirksomhet.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Byggeareal, Bygningsmassen, Produksjonsindeks for bygge- og anleggsvirksomhet

6.4.3 Eiendom

Formålet med statistikken er å gi løpende oversikt over omsetning av fast eiendom i Norge generelt, og landbrukseiendommer og næringsaktivitet spesielt. Statistikken skal vise tinglyst omsetning av alle typer fast eiendom og boliger i borettslag med tilhørende omsetningsverdi. Det gis tall fordelt på type eiendom og type omsetning. For boliger og fritidsboliger omsatt i fritt salg publiseres tall for kjøpesum i alt og gjennomsnittlig kjøpesum. I tillegg blir det utarbeidet statistikk over bygninger med ulik bruk i kommuner og fylkeskommuner.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Eiendomsomsetning, Eiendomsforvaltning i kommunesektoren

6.5 Energi og industri

Vannkraft og industri basert på utnyttelsen av denne har lange tradisjoner i Norge og var viktig i framveksten av det moderne norske samfunnet. Utvinning av råolje og naturgass utgjør i dag en sentral del av verdiskapingen i landet. Produksjon og bruk av fornybar energi har fått økt betydning. Energiproduksjon legger grunnlag for betydelig industriell virksomhet.

Statistikk over energi, petroleum og industri gir samfunnet kunnskap om produksjon og bidrag til verdiskaping på dette området, i tillegg til å beskrive den løpende konjunkturutviklingen knyttet til industriproduksjon. Bruken av energi i Norge dekkes også.

Investeringer har store ringvirkninger i norsk økonomi. Det utarbeides statistikk over utførte og planlagte investeringer for næringene som inngår i området. Informasjon om planlagte investeringer er viktige kildedata i prognoser om den økonomiske utviklingen. I tillegg utarbeides det statistikk over bruk av energiprodukter i norske næringer og i husholdningene. Det er en forutsetning for blant annet å kunne analysere energieffektivitet og utslipp av klimagasser.

6.5.1 Energi

Statistikken blir blant annet brukt i myndighetenes planlegging på energi- og miljøområdet samt til beregninger av klimagassutslipp til luft. Statistikken skal vise utviklingen i tilgang og bruk av energi fordelt på detaljerte energiprodukter, og distribusjon knyttet til energibærerne. Den beskriver hvordan energibruken i næringer og husholdninger endrer seg over tid, samt prisutviklingen for energiprodukter og økonomiske nøkkeltall for næringen. Ressurssituasjonen for vannkraftproduksjonen og statistikk om aktører og leveringspåliteligheten innen elektrisitetsforsyningen dekkes også.

Energibalanse og -regnskap skal fange opp endringer i forbindelse med det grønne skiftet, for eksempel knyttet til energivarer som hydrogen. På en del områder er det behov for videreutvikling av datagrunnlaget.

SSB tar sikte på å utarbeide statistikk som viser forbruk av strøm fordelt på prisområdene. Statistikken vil gi grunnlag for å lage et vektet snitt av elektrisitetsprisene i de ulike norske prisområdene og for å lage bedre prognoser for veksten i konsumprisindeksen samlet. I tillegg tas det sikte på å etablere månedlig statistikk for forbruk av strøm fordelt på husholdninger og enkelte næringsgrupper. SSB vil utvikle statistikk om samlet elektrisitetsproduksjon fordelt på prisområdene

i Norge. Muligheten for å vise fordeling både på produksjonsteknologier og prisområder må vurderes nærmere ut fra konfidensialitetshensyn.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1099/2008 av 22. oktober 2008 om energistatistikk

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/92/EF av 22. oktober 2008 om ein framgangsmåte i Fellesskapet for å betre klarleiken med omsyn til prisane på gass og elektrisk kraft til sluttbrukarar som driv næringsverksemd

NVE rapporterer statistikk om vannmagasiner til det europeiske samarbeidsorganet for transmisjonsnettoperatører (ENTSO-E).

Ansvarlig: NVE og SSB

NVE: Magasinstatistikk, Sluttbrukermarkedsstatistikk, Nettleiestatistikk, Avbruddsstatistikk

SSB: Elektrisitet, Elektrisitetspriser, Energibruk i husholdningene, Energibruk i industrien, Fjernvarme og fjernkjøling, Produksjon og forbruk av energi – energibalanse og energiregnskap, Kraftnæringsens økonomiske utvikling

6.5.2 Petroleum

Statistikken skal beskrive petroleumsnæringsens økonomiske aktivitet og bidrag til verdiskaping. Den viser utviklingen i produksjon og verdi av utvinning av råolje og naturgass inklusive rørtransport, samt innenlands salg av petroleumsprodukter. Fysiske tall for olje- og gassutvinning gir et grunnlag for å forstå utviklingen i denne næringen. Ressursregnskapet viser både solgte og antatt utvinnbare petroleumsressurser.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1099/2008 av 22. oktober 2008 om energistatistikk

Ansvarlig: Sokkeldirektoratet og SSB

Sokkeldirektoratet: Ressursregnskap (olje- og gassressurser og fysiske og økonomiske utvinningstall)

SSB: Olje- og gassutvinning og utvinningstjenester, Salg av petroleumsprodukter og flytende biodrivstoff

6.5.3 Industri og bergverksdrift

Statistikken skal vise utviklingen i produksjonsvolum og omsetning, og belyser konjunkturutviklingen i industri og bergverksdrift. I tillegg samles det inn data for virksomhetsledernes egne vurderinger og forventninger til kommende perioder. Det produseres også statistikk som gir en detaljert fordeling av solgt produksjon og mengde, etter EUs system for produksjonsstatistikk.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Investeringer i olje og gass, industri, bergverk og kraftforsyning, Konjunkturbarometer for industri og bergverk, Omsetning i olje og gass, industri, bergverk og kraftforsyning, Produksjonsindeks for olje og gass, industri, bergverk og kraftforsyning, Vareproduksjon i industri og bergverksdrift

6.6 FoU, teknologi og innovasjon

Området FoU, teknologi og innovasjon belyser ressursbruk, aktivitet og resultater av forsknings- og utviklingsvirksomheten, samt bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og andre teknologier i Norge. Det viser også hvordan digitalisering påvirker arbeidsprosesser i næringslivet og offentlige tjenester.

Kunnskap observeres ikke direkte, men informasjon om kunnskap kan fanges opp gjennom ulike indikatorer. Forskning og utvikling (FoU) er aktiviteter som sikter mot ny kunnskap. Innovasjon handler på tilsvarende måte om anvendelse av ny eller eksisterende kunnskap. FoU og innovasjon utvikler og bruker en rekke teknologier. Teknologispredning gir i sin tur en indikasjon på bruk av ulike typer kunnskap. FoU, innovasjon og teknologianvendelse kan foregå i alle samfunnssektorer. Området har grenseflate mot andre statistikkområder, spesielt utdanning.

6.6.1 Forskning og utvikling (FoU)

Statistikken skal beskrive kostnader til FoU og utviklingen i disse over tid for alle sektorer i Norge som utfører FoU. Det dekker næringslivet og offentlig sektor, herunder universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak. Statistikken gir oversikt over ressursinnsats til FoU, herunder bruk av FoU-personell. Statistikken viser også kjøp og salg av FoU mellom ulike FoU-utførende sektorer i Norge og utlandet. FoU-kostnadene fordeler seg etter etablerte klassifikasjonssystemer, som fagområder, finansiering, næringer, geografi og størrelsesgrupper.

Det skal utvikles mer statistikk som belyser forskerrekuttering og mangfold i forskerpersonale.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Forskning og utvikling i universitets- og høyskolesektoren, Forskning og utvikling i instituttsektoren, Forskning og utvikling i næringslivet, Forskerpersonale, Nærings- og forskningspolitiske virkemidler

6.6.2 Innovasjon

Statistikken skal beskrive aktivitet som sikter mot å realisere innovasjoner i form av nye eller endrede varer, tjenester eller prosesser. Statistikken viser utvikling over tid i form av investerte beløp og andel av omsetning som består av ulike former for innovasjoner, fordelt etter kjennetegn ved utførende enheter. Informasjonen omfatter samarbeidsrelasjoner med andre aktører i Norge og utlandet, samt informasjon om finansieringskilder.

Utvikling og bruk av teknologi vises også gjennom statistikk for patenter, varemerker og design, fordelt på ulike eiere, sektorer og typer av teknologier eller kunnskap.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Innovasjon i næringslivet, Patenter, design og varemerker

6.6.3 Informasjonssamfunnet

Digitalisering har stor betydning for hvordan forbrukere, foretak og offentlig sektor kommuniserer og utfører en rekke tjenester. Statistikken skal beskrive og vise utviklingen i bruk av og investeringer i ulike typer teknologier som er sentrale i denne sammenhengen, som IKT. Formålet med IKT-statistikkene er å kartlegge bruken av IKT og elektronisk handel i alle sektorer og gi informasjon om tilgang til og bruk av internett i befolkningen, nasjonalt og regionalt. Statistikkene omhandler blant annet bruken av digitale tjenester i husholdninger, næringsliv og offentlig sektor. Statistikkene viser også utbredelsen av mobiltjenester og andre elektroniske kommunikasjonstjenester basert på tall innhentet fra tilbydere av slike tjenester.

Med bakgrunn i bærekraftsmålene tar Nkom sikte på å utvikle statistikkene som omfatter tilgang og bruk av internett knyttet til spesifikke næringer. En videreutvikling av statistikker om privatmarkedet og digital inkludering/digitalt utenforskap vil bli vurdert.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: Nkom og SSB

Nkom: Bredbånd, TV-abonnement og telefoni

SSB: Bruk av IKT i næringslivet, Bruk av IKT i husholdningene, Bruk av IKT i offentlig sektor

6.7 Helse og omsorg

Helse og omsorg er et tema som påvirker og involverer enkeltmennesker og samfunnet lokalt, regionalt og sentralt. Området strekker seg fra enkeltmenneskers helse og helseforhold til samfunnets utgifter til forebygging og behandling av sykdom og skader.

Statistikken beskriver livsløpet, fra svangerskap og fødsel, via medfødte sykdommer og misdannelser, helseforhold, levevaner, sykdommer, skader, funksjonshemming, legemiddelbruk, bruk av helse og omsorgstjenester, til død og dødsårsak. Helse og omsorg har koblinger til mange andre statistikkområder, blant annet befolkning. Den demografiske utviklingen har betydning for helseforhold og mønster i bruken av helse- og omsorgstjenester.

6.7.1 Helse- og omsorgsforhold og levevaner

Statistikken skal belyse helseforhold og levevaner for personer i befolkningen og relatere disse til statistikk på andre helse- og levekårsområder. Statistikk om helse- og omsorgsforhold bidrar til å gi et bilde av befolkningens helsetilstand. Området inneholder statistikk som belyser funksjonsevnen

til personer. Informasjonen gir grunnlag for å vurdere status og utviklingstrekk for ulike grupper i befolkningen og gjør det mulig å forstå ulikheter i den norske befolkningen langs sosiale, demografiske og geografiske dimensjoner. Statistikken belyser også helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Statistikken om levevaner dekker alkoholforbruk, røykevaner, annen rusmiddelbruk, fysisk aktivitet, kosthold og kroppsmasseindeks, forhold som hver for seg og i sum bidrar til å dokumentere hvordan innbyggerne lever.

Statistikk som beskriver utviklingen i ulike befolknings- og pasientgrupper utvikles på grunnlag av informasjon fra sentrale helseregistre, som Norsk pasientregister (NPR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR), sammenstilt med informasjon fra andre statistiske registre. Formålet er å styrke kunnskapsgrunnlaget om sosiale, regionale og demografiske forskjeller i helse- og omsorgsforhold.

SSB vil vurdere å videreutvikle statistikk om personer med funksjonsnedsettelse, blant annet tilknytning til arbeidsmarkedet. Utviklingen gjøres med utgangspunkt i begreper og definisjoner fra internasjonalt statistiksamarbeid for å sikre sammenlignbarhet.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatikk fra utvalgsundersøkelser

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Ansvarlig: SSB

SSB samarbeider med FHI i produksjon og videreutvikling av statistikken over tobakk, alkohol og andre rusmidler.

Helseforhold – levekårsundersøkelsen, Arbeidsulykker, Røyk, alkohol og andre rusmidler, Lavekår hos personer med funksjonsnedsettelse

6.7.2 Helse- og omsorgstjenester

Statistikken skal vise utvikling og status for leveranse og bruk av helse- og omsorgstjenester i Norge. I dette inngår det å beskrive brukere, regnskap, personell og kapasitet, og presentere disse i en helhet. Statistikken dekker helse- og omsorgstjenesten i kommunene, spesialisthelsetjenesten og tannhelsetjenesten.

Statistikken presenterer informasjon om brukerne av tjenester og hvordan for eksempel den demografiske utviklingen påvirker omfang og type tjenester. Statistikken gir dessuten oversikt over hvem som yter helse- og omsorgstjenester på forskjellige nivåer. Kostnadene og finansieringen knyttet til tilbudet av helse- og omsorgstjenester, dekkes i helseregnskapet som omtales under hovedområdet Nasjonalregnskap.

SSB planlegger å videreutvikle statistikk om barn og unges bruk av helse- og omsorgstjenester gjennom bedre utnyttelse av data om den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten, særlig basert på informasjon fra helseregistre som NPR og KPR.

SSB tar sikte på å utvikle statistikk om den private tannhelsetjenesten primært ved bruk av informasjon som er foreslått tatt inn i KPR.

Det planlegges å utvide statistikken over private virksomheter som produserer helse- og omsorgstjenester og ulike velferdstjenester. Potensielle kilder til data inkluderer blant annet NPR og KPR. Formålet er å vise hvem tjenesteleverandørene er og hvem som bruker tjenestene. Det vil også bli undersøkt om det er mulig å belyse egenbetalingene for tjenestene.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Ansvarlig: SSB

SSB samarbeider med lokale, regionale og sentrale myndigheter i produksjon og videreutvikling av statistikken. FHI vil være sentral i dette arbeidet som eier og forvalter av de sentrale helseregistrene.

Allmennlegetjenesten, Kommunehelsetjenesten, Pasienter på sykehus, Sykehjem, hjemmetjenester og andre omsorgstjenester, Spesialisthelsetjenesten, Tannhelsetjenesten, Helseforhold – levekårsundersøkelsen, Ulønnet omsorgsarbeid – levekårsundersøkelsen

6.7.3 Sykdommer

Statistikken skal beskrive status for og utviklingen i smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer i befolkningen. Dette er viktig kunnskap blant annet for å kunne sette inn nødvendige tiltak, og for å sette samfunnet i stand til å imøtekomme etterspørselen etter relevante helse- og omsorgstjenester og sørge for riktig kompetanse på ulike nivåer i helse- og omsorgstjenesten. Statistikken som følger utviklingen i forekomsten av hjerte- og karlidelser i befolkningen, er basert på Hjerte- og karregisteret. Det inneholder opplysninger om individer som har en hjerte- og karrelatert diagnose som fører til opphold i spesialisthelsetjenesten. Statistikk som beskriver forekomst og utvikling i kreftsykdommer er basert på informasjon i Kreftregisteret. I delområdet Helse- og omsorgstjenester finnes statistikk over diagnoser for alle pasienter i sykehus.

Styrking av datagrunnlag og metoder for å utvikle offisiell statistikk om sykdomsgrupper innenfor ikke-smittsomme sykdommer som diabetes, kronisk lungesykdom og psykiske lidelser, vil bli utredet i programperioden. Det samme gjelder smittsomme sykdommer. Det er behov for mer kunnskap om sykdommenes påvirkning på samfunnet.

SSB utvikler statistikk over yrkessykdommer, med utgangspunkt i metodologi som er utformet gjennom statistiksamarbeid i Eurostat. Tilsvarende arbeid gjøres i mange EU-land.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1338 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Ansvarlig: FHI og SSB

FHI: Hjerte- og karlidelser, Kreftsykdommer
SSB: Helseforhold – levekårsundersøkelsen

6.7.4 Smittevern og vaksine

Statistikken skal belyse smittevern. Det er vesentlig med et godt kunnskapsgrunnlag om hvilke tiltak som er og blir gjennomført for forebygging av sykdomsutbrudd og pandemier. Dette bidrar til å styrke internasjonal varslings ved utbrudd av smittsomme sykdommer. FHI publiserer vaksinasjonsstatistikk for Barnevaksinasjonsprogrammet. Statistikken viser influensavaksinerte over 65 år i foregående influensasessong. Det innhentes opplysninger fra den norske befolkningen om influensavaksinering gjennom levekårsundersøkelsen, som er koblet til den europeiske helseundersøkelsen (EHIS), hvert sjette år.

Behovet for kunnskap om smittevern og vaksine har økt. Muligheter for mer offisiell statistikk på området vurderes.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: FHI og SSB

FHI: Barnevaksinasjon, Influensavaksinerte over 65 år

SSB: Helseforhold – levekårsundersøkelsen

6.7.5 Legemidler

Statistikken skal beskrive utviklingen i forbruket av legemidler i befolkningen. Den gir blant annet informasjon som kan brukes i forebygging av avhengighet, i tillegg til kunnskap om hvordan helsepersonell forskriver legemidler. Statistikken er blant annet basert på Legemiddelregisteret, som inneholder opplysninger om legemidler utlevert fra apotek basert på resept.

Statistikk over forbruk av legemidler i sykehus og sykehjem basert på det nye legemiddelregisteret er planlagt utviklet i programperioden. Statistikken er avhengig av at registeret blir utvidet til å inkludere data fra institusjoner. FHI starter et prosjekt for dette i 2023.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: FHI og SSB

FHI: Legemiddelbruk

SSB: Helseforhold – levekårsundersøkelsen

6.7.6 Svangerskap og fødsel

Statistikken skal vise utviklingen i reproduksjon og reprodutiv helse i Norge. Den skal bidra til å avklare årsaker til og konsekvenser av helseproblemer i forbindelse med svangerskap og fødsler, samt overvåke forekomsten av medfødte sykdommer og misdannelser. Statistikken er basert på Medisinsk fødselsregister og Register over svangerskapsavbrudd.

Det vil bli utviklet ny offisiell statistikk om assistert befruktning og om fosterdiagnostikk i programperioden.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: FHI

Svangerskapsavbrudd, Svangerskap og fødsel

6.7.7 Dødsårsaker

Statistikken skal beskrive utviklingen i dødelighet for ulike dødsårsaker. Formålet er å kunne overvåke endringer i dødsårsaker over tid. Statistikken er basert på opplysninger registrert i Dødsårsaksregisteret. Registeret inneholder opplysninger om alle individer som på dødstidspunktet oppholder seg i Norge, eller som på dødstidspunktet er bosatt i Norge, men dør i utlandet.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Ansvarlig: FHI

Dødsårsaker

6.8 Inntekt og forbruk

Kunnskap om inntekter og forbruk gir grunnlag for sentrale indikatorer om tilgang til og fordeling av økonomiske ressurser og velferd. Statistikken på dette området omfatter statistikk om inntekt, formue, skatt og forbruk for personer og husholdninger. Den gir grunnlag for analyser om husholdningenes sparing og forbruk.

6.8.1 Forbruk

Forbruksundersøkelsen skal kartlegge forbruksmønsteret til norske husholdninger. Den ble første gang gjennomført i 1958. Hovedformålet med undersøkelsen er å gi en detaljert oversikt over husholdningenes forbruk av ulike typer varer og tjenester både i kroner og i mengde. Statistikken skal bidra i måling av økonomiske levekår, samtidig som statistikken også gir muligheter for å sammenligne den relative sammensetningen av forbruket fra en periode til en annen. Statistikken gir grunnlag for å kunne identifisere utsatte grupper i samfunnet.

SSB skal publisere forbruksstatistikk basert på en gjennomført utvalgsundersøkelse i programperioden 2021–2023. SSB vil drive utviklingsarbeid med sikte på å publisere hyppigere statistikk, ved å ta i bruk nye innsamlingsmetoder og utnytte alternative og nye datakilder. Hyppigere publisering vil gjøre det mulig å følge utviklingen i husholdningenes forbruksmønster.

SSB vil arbeide med å videreutvikle offisiell statistikk over kostholdet i den norske befolkningen, herunder muligheten for å belyse økologiske matvarer særskilt.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: SSB

Forbruksundersøkelsen, Kosthold

6.8.2 Inntekt og formue

Statistikken skal beskrive inntekts- og formuesutviklingen til personer og husholdninger i Norge. Den omfatter alle kontante inntekter, både skattepliktige og skattefrie, samt formue og gjeld. Statistikken viser generell inntekts- og formuesutvikling, inntektsnivå, fordelingen blant ulike husholdningstyper og grupper og gir sentrale mål for økonomisk utsatthet og ulikhet.

SSB tar sikte på å utrede muligheten for å utvide inntektsregnskapet med flere komponenter som verdien av boligeierskap og andre varige konsumgoder, offentlige tjenester, merverdiavgift, barnebidrag, hjemmeproduksjon og eierinntekter. SSB vil vurdere om det foreligger tilstrekkelig datagrunnlag for å utvikle offisiell statistikk om mottatt arv.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: SSB

Inntekter personlig næringsdrivende, Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger

6.8.3 Skatt for personer

Skattestatistikken skal gi kunnskapsgrunnlag for politikktutvikling og diskusjon om skattesystemet, både fra et proveny- og fordelingsperspektiv. Dette gjelder både direkte og via økonomiske modeller og simuleringer utført av andre. Statistikken skal gi en uavhengig oversikt over skattesystemets virkemåte. Den inneholder skattepliktige inntekter, inntektsfradrag og skattepliktig formue, samt skatter og skattefradrag for personer med et skatteforhold til Norge. Videre belyser statistikk om skattegrunnlagene utvikling i inntekt, formue, gjeld og mottakere av bestemte fradrag, samt økonomisk og regional fordeling av disse.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Skatt for personer

6.9 Kultur og fritid

Kultur- og fritidsaktiviteter utgjør en viktig del av befolkningens liv og virke. Kulturstatistikken dekker både kulturtilbud og innbyggernes bruk av tilbudet i tillegg til offentlige utgifter til kultursektoren. Fritid kan defineres som den tida folk har til rådighet utenom arbeid, husarbeid og grunnleggende behov som måltider og søvn. Statistikk om fritid dekker tidsbruk, fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, organisasjonsdeltakelse, medievaner og religion. Statistikken forteller oss om endringer i kultur- og fritidsvaner over tid, og den kan avdekke eventuelle sosiale forskjeller mellom grupper av befolkningen på dette området.

6.9.1 Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv har betydning for folks helse, livskvalitet og levekår. Statistikken skal gi kunnskap om befolkningens aktiviteter på dette området. Den kartlegger omfang og hvilke former for fysisk aktivitet og friluftslivsaktiviteter det er mest av, motivasjon for fysisk aktivitet og trening, trender over tid, og hvordan aktivitetsnivået fordeler seg i befolkningen. Den gir tall om blant annet egeninitiert fysisk aktivitet og trening, deltakelse i organisert idrett, om bruk av treningssteder og om friluftslivsvaner. Et viktig aspekt ved statistikken er at den fanger opp sosiale skiller mellom grupper i befolkningen som driver med ulike aktiviteter. Statistikken gir grunnlag for analyser av disse forholdene i befolkningen.

Bruk av data fra Forsvarets personell- og vernepliktssenter vil bli utredet med sikte på å forbedre statistikk om unges fysiske aktivitet og helse.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: SSB

Idrett og friluftsliv – levekårsundersøkelsen

6.9.2 Kultur

Kulturstatistikken skal beskrive tilgjengelige kulturtilbud og befolkningens bruk av disse. Dette dekker blant annet idrett, museer og samlinger, bibliotek, film og kino, musikk og scenekunst. Statistikken belyser også offentlige utgifter til kultursektoren.

Statistikk om kulturarv inngår i flere statistikkområder, som areal, miljø, utdanning, arbeid og lønn og befolkning. I programperioden vil det arbeides med videreutvikling av statistikk om kulturmiljø, samt mulighetene for å utvikle statistikk om aktivitet og deltakelse med utgangspunkt i frivillighet, og statistikk om kulturarvens ressurser og rammebetingelser.

Det vil bli arbeidet med videreutvikling og forbedret formidling av språkstatistikk.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Fag- og forskningsbibliotek, Kulturtilbud, Museum og samlinger, Norsk kulturbarometer

6.9.3 Deltakelse og frivillighet

Statistikken skal gi kunnskap om befolkningens deltakelse på ulike samfunnsarenaer over tid, type deltakelse og hvordan deltakelsen fordeler seg i befolkningen. Den inkluderer frivillig innsats i ulike organisasjoner, politisk deltakelse og tillit til myndigheter, media og mellom mennesker. Dette forteller oss om befolkningens sosiale kapital og individets muligheter til å være en del av og påvirke samfunnet man lever i. Statistikken dekker både omfang og type frivillig innsats overfor ulike organisasjoner. Se også statistikk i delområdet Tillit til offentlige institusjoner under Valg og demokrati.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: SSB

Frivillighet, politisk deltakelse og tillit – levekårsundersøkelsen

6.9.4 Religion og livssyn

Religion og livssyn er av stor betydning for mange og er en del av kulturarven i ethvert samfunn. Statistikken om religion og livssyn har som formål å beskrive medlemskap og religiøs virksomhet i Den norske kirke (DNK) og tros- og livssynssamfunn utenfor DNK. Statistikk som gjelder DNK er av størst omfang og dekker flere aspekter ved kirkelige handlinger, deriblant gudstjenester, dåp, kirkelig gravferd med videre. Statistikk over tros- og livssynssamfunn gir opplysninger om tallet på medlemmer i trossamfunn og livssynssamfunn utenfor DNK som søker om og mottar statsstøtte.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Den norske kirke, Tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke

6.9.5 Tids- og mediebruk

Statistikken skal gi kunnskap om hvordan befolkningen fordeler tida si på ulike aktiviteter samt hvilke medievaner befolkningen har. Førstnevnte er basert på data fra tidsbruksundersøkelsen mens medievaner dekkes gjennom mediebruksundersøkelsen.

Tidsbruksundersøkelsen er en kartlegging av hvordan befolkningen fordeler sin tid på ulike aktivitetsområder. Undersøkelsen kartlegger tidsbruk over hele døgnet gjennom et helt år og gir informasjon om hvordan befolkningens aktivitetsmønstre er i ulike perioder på døgnet, ulike dager i uka og måneder i året. Tidsbruksundersøkelsen er en sentral kilde til kunnskap om endringer i tid brukt til husarbeid, ulønnet omsorgsarbeid og andre aktiviteter. Den gjennomføres normalt hvert tiende år, og ny statistikk om tidsbruk vil publiseres tidlig i programperioden.

Mediebruksundersøkelsen gir detaljerte opplysninger om befolkningens bruk av massemedier som TV, radio, aviser, ukeblader, tegneserier, bøker, internett, ulike strømmetjenester og tilgangen til disse. Denne undersøkelsen gjennomføres årlig.

SSB planlegger å utvikle et eget mediebarometer for barn og unge.

EØS-forpliktelser: Nei

Tidsbruksundersøkelsen er regulert av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser, men gjennomføring av undersøkelsen er frivillig.

Ansvarlig: SSB

Norsk mediebarometer, Tidsbruksundersøkelsen

6.10 Landbruk, fiskeri og akvakultur

Primærnæringene innenfor landbruk, jakt og fiskeri, og etter hvert også akvakultur, har lange tradisjoner i Norge. Næringene bidrar til verdiskaping i distriktene og til å opprettholde virksomhet og bosetting over hele landet, og er basert på utnyttelse av fornybare ressurser. Bærekraftig bruk av disse ressursene skal sikre næringsgrunnlaget for framtidige generasjoner. Norge er en betydelig eksportør av sjømat fra akvakultur og fiskeri. Landbruks-, fiskeri- og akvakulturstatistikk dokumenterer ressursgrunnlag, produksjon og økonomi innenfor området. Statistikken benyttes for å utforme og etterprøve næringspolitiske mål og tilpasse det offentlige virkemiddelapparatet til disse målene. Området omfatter statistikk om jord- og skogbruk, reindrift, jakt, akvakultur, fiske og fangst.

6.10.1 Akvakultur

Statistikken skal gi et bilde av norsk akvakulturproduksjon for konsum og produksjon av tidlige livsstadier som rogn, yngel og settefisk. Den viser utvikling i produsert kvantum og førstehåndsverdi, beholdning av fisk og tap i produksjonen. I tillegg viser statistikken sysselsettingen i produksjonen og lønnsomheten i produksjonen av de viktigste artene, laks og regnbueørret.

Statistikken er et sentralt informasjonsgrunnlag i forskning og analyse av akvakulturnæringen. Deler av statistikken blir også brukt av Eurostat, FAO og OECD for internasjonal sammenligning.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 762/2008 av 9. juli 2008 om medlemsstatenes innberetning av statistiske opplysninger om akvakultur

Ansvarlig: Fiskeridirektoratet

Akvakulturproduksjon for matfisk og settefisk (laks, regnbueørret og ørret), andre fiskearter, bløtdyr, krepsdyr, pigghuder og alger, Lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret

6.10.2 Fiske og fangst

Statistikken skal beskrive utviklingen innenfor norske fiskerier. Statistikken viser fangst i sjøen tatt av norske fartøy og fangst som er landet i Norge av utenlandske fartøy. Statistikken gir også oversikt over fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser. Området omfatter også statistikker som belyser lønnsomheten for fiskeflåten.

Det produseres også statistikk som viser fangst av laks, sjøørret, sjørøye, regnbueørret og pukkellaks i sjø og i elv fordelt på fisk som er avlivet og fisk som slippes ut igjen.

Statistikken er et viktig informasjonsgrunnlag for forskning og analyse av fiskerinæringen, og inngår som grunnlag i nasjonalregnskapssystemet. Den blir også brukt av FAO, Eurostat, OECD og en rekke internasjonale fiskeriorganisasjoner for internasjonale sammenligninger.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1921/2006 av 18. desember 2006 om framlegging av statistiske opplysninger om ilandføringer av fiskerivarer i medlemsstatene

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2009 av 11. mars 2009 om framlegging av statistiske opplysninger om nominelle fangster tatt av medlemsstater som driver fiske i visse områder utenfor det nordlige Atlanterhavet (omarbeiding)

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 217/2009 av 11. mars 2009 om framlegging av statistiske opplysninger om fangster og fiskerivirksomhet fra medlemsstater som driver fiske i det nordvestlige Atlanterhavet (omarbeiding)

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 218/2009 av 11. mars 2009 om framlegging av statistiske opplysninger om nominelle fangster tatt av medlemsstater som driver fiske i det nordøstlige Atlanterhavet (omarbeiding)

Ansvarlig: Fiskeridirektoratet og SSB

Fiskeridirektoratet: Fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser, Fangststatistikk over all fiske og fangst i sjøen tatt av norskregistrerte fiskefartøy samt fangst tatt av utenlandske fartøy som er landet i Norge, Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten, Fiskebestander

SSB: Elvefiske, Sjøfiske etter laks og sjøørret

6.10.3 Jakt

Statistikken skal gi informasjon om jakt og jaktutøvelse i Norge ved å gi oversikt over registrerte og aktive jegere og utbytte fra småvilt- og storviltjakt, inkludert oversikt over tillatt felte og felte hjortevilt. Statistikken viser også registrert avgang av hjortevilt utenom ordinær jakt og registrert avgang av store rovdyr. Statistikken om registrerte jegere bygger på tall fra Jegerregisteret i Brønnøysundregistrene.

Jaktstatistikken er en sentral informasjonskilde for viltforvaltning både lokalt og nasjonalt. Offentlige etater, som departementer, fylker og kommuner, samt forskningsmiljøer er brukere av statistikken.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Aktive jegere, Elgjakt, Hjortejakt, Registrert avgang av hjortevilt utenom ordinær jakt, Registrert avgang av store rovdyr, Registrerte jegere, Småvilt- og rådyrjakt, Villreinjakt

6.10.4 Jordbruk

Statistikken skal gi grunnlag for styring og politikktutforming på området, blant annet til Budsjettnemnda for jordbruket. Jordbruksstatistikken gir oversikt over antall jordbruksbedrifter, størrelse på enhetene, arbeidsinnsats, investeringer, forbruk av energi, inntekter, driftsform, produksjonsgrunnlaget samt avlinger. Videre omfatter statistikken også flere miljørelaterte sider ved jordbruksproduksjonen, som jordarbeiding, håndtering av husdyrgjødsel, bruk av kunstgjødsel og omsetning og bruk av plantevernmidler.

NIBIO har statistikk om bevaringsverdige husdyrraser som vil bli publisert som offisiell statistikk. Mer offisiell statistikk om genetiske ressurser i landbruket vil bli vurdert.

Det kommer en ny EU-forordning som vil medføre økte krav til statistikk om bruk av plantevernmidler.

SSB vil vurdere muligheter for å videreutvikle statistikk om avlinger og gjødsling for å belyse utnyttelse og utslipp av næringsstoffer.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1091 av 18. juli 2018 om integrert landbruksstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 543/2009 av 18. juni 2009 om avlingsstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) 1185/2009 av 25. november 2009 om statistikk over pesticider

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 138/2004 av 5. desember 2003 om landbruksregnskaper i Fellesskapet

Rådsdirektiv 96/16/EF av 19. mars 1996 om statistiske granskingar på området mjølk og mjølkeprodukter

Ansvarlig: Mattilsynet, NIBIO og SSB

Mattilsynet: Omsetning av plantevernmidler

NIBIO: Bevaringsverdige husdyrraser

SSB: Gårdsbruk, jordbruksareal og husdyr, Hagebruksavlinger, Husdyrhold, Kjøttproduksjon, Korn og oljevekster, areal og avlinger, Landbruksundersøkelsen, Bruk av plantevernmidler, Potet- og grovfôravlinger

6.10.5 Landbrukseiendommer

Store deler av landarealet i Norge hører til landbrukseiendommer, og statistikk over slike eiendommer er nødvendig for forvaltning av ressursene. Statistikken gir oversikt over antall landbrukseiendommer, bosetting, arealressurser, noen opplysninger om eier og informasjon om dyrka og dyrkbar jord som omdisponeres, og nydyrking. Den omfatter tinglyste overdragelser, omsetningsverdi, formål med omsetningen (til landbruk, bolig eller fritidsbruk) og om omsetningen er fritt salg, gave, skifteoppgjør eller annet.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Kommunal forvaltning av landbruksarealer, Landbrukseiendommer, Overdragelser av landbrukseiendommer

6.10.6 Landbrukstillinger

Statistikken skal gi en detaljert oversikt over utviklingen i landbruket, både ressurs-, miljø- og driftsmessige forhold. Landbrukstillinger blir gjennomført hvert tiende år, første gang i 1907 og sist i 2020. De gir mer detaljerte tall for flere områder enn det som publiseres årlig.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1091 av 18. juli 2018 om integrert landbruksstatistikk

Ansvarlig: SSB

Landbrukstilling

6.10.7 Skogbruk

Skogen gir grunnlag for næringsvirksomhet og er også viktig for miljø og klima. Landsskogtakseringen beskriver tilstand og utvikling av skogressursene. Videre skal statistikken gi oversikt over aktiviteten i skogbruksnæringen, økonomisk betydning, stående volum, avvirkning og foryngelse. Det lages også statistikk om skogsveier.

EØS-forpliktelser: Nei

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

SSB rapporterer skogsbruksstatistikk til Eurostat basert på «gentlemen's agreement» i tillegg til rapportering til UNECE og FAO.

Ansvarlig: SSB

SSB samarbeider med NIBIO som utfører Landsskogtakseringen.

Landsskogtakseringen, Skogavvirkning for salg, Skogeiendommer, Skogeiernes inntekt, Skogkultur, Skogsveier
--

6.10.8 Landbruksøkonomi

Landbruksøkonomisk informasjon er beslutningsgrunnlag for økonomiske og politiske avgjørelser med betydning for produksjon og omsetning av landbruksprodukter, næringsmiddelindustri og matvaremarkeder, produksjon som drives i tilknytning til landbruk, og landbrukets rolle i bygdesamfunnet.

Landbruksøkonomiske undersøkelser inngår i sektorregnskapet Totalkalkylen som skal vise totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsfaktorer. Statistikken gir årlig status for inntekter, kostnader, investeringer og arbeidsinnsats i jordbruket. Dette danner grunnlag for å evaluere virkningen av politiske beslutninger og andre rammevilkår i jordbrukssektoren. Totalkalkylen er hovedkilde for den norske rapporteringen til Eurostats statistikk for økonomi i jordbrukssektoren (Economic Accounts for Agriculture).

I evalueringen av virkninger av politiske beslutninger og andre rammevilkår på gårdsnivå for ulike driftsformer i landbruket, er driftsgranskinger i jord- og skogbruk den sentrale kilden. Formålet med denne regnskapsstatistikken er å vise økonomisk status og utvikling i landbruket på gårdsbruk der en vesentlig del av inntekten kommer fra jord- og skogbruk. Driftsregnskapsstatistikken viser resultater i landbruket, inkludert tilleggsnæringer, innenfor ulike driftsformer, størrelsesgrupper og geografiske områder. Denne statistikken omfatter alle gårdens ressurser, arbeidstidsforbruk, avlinger, og også formues- og gjeldssituasjonen.

Basert på skattestatistikk for personer produseres statistikk som viser gårdbrukernes ulike typer inntekter, gjeld, gjeldsrenter med videre for alle personer som driver jordbruk, uavhengig av jordbrukets betydning som inntektskilde.

Videre utarbeides det statistikk om priser innen landbrukssektoren.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 138/2004 av 5. desember 2003 om landbruksregnskaper i Fellesskapet

NIBIO rapporterer om sektorregnskap for landbruket, Landbruksdirektoratet om priser.

Ansvarlig: Landbruksdirektoratet, NIBIO og SSB

Landbruksdirektoratet: Landbrukspriser
--

NIBIO: Totalkalkylen for jordbruket, Driftsgranskinger i jord- og skogbruk
--

SSB: Gårdbrukernes inntekter og gjeld

6.10.9 Reindrift

De samiske reinbeiteområdene utgjør en betydelig andel av Norges landareal. Statistikk som skal belyse dette temaet gir informasjonsgrunnlag for å utvikle en økonomisk og økologisk bærekraftig reindrift. Statistikken gir en oversikt over reintall, innmeldt tap til rovvilt og produksjon i reindriften i Norge, samt utvikling i reindriftutøvernes økonomi. Statistikken fordeles på reinbeiteområde.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: Landbruksdirektoratet

Reintall, Gjennomsnittlige slaktevekter for rein, Reineiers innmeldte tap på grunn av rowilt, Vederlag for arbeid og egenkapital til reieiere

6.11 Nasjonalregnskap

Formålet med nasjonalregnskapet er å gi et avstemt og helhetlig bilde av norsk økonomi. Nasjonalregnskapet gir både en sammenfattet beskrivelse av økonomien under ett, og en beskrivelse av forbindelser mellom de ulike delene av norsk økonomi og mellom Norge og utlandet. Store deler av den økonomiske statistikken er opprinnelig etablert av hensyn til nasjonalregnskapet.

Hovedtall fra nasjonalregnskapet ligger til grunn for det offentlige ordskiftet om norsk økonomi. Bruttonasjonalproduktet (BNP) anvendes som sammenligningsgrunnlag i en rekke sammenhenger, og den løpende utviklingen i denne indikatoren får stor oppmerksomhet. Samtidig anvendes nasjonalregnskapet av en rekke spesialiserte brukere og danner grunnlag for analyser av både konjunkturforløp og strukturelle utviklingstrekk. Det er dermed sentralt for utformingen av den økonomiske politikken.

6.11.1 Nasjonalregnskap

Nasjonalregnskapet skal beskrive økonomiske aktører, som foretak, husholdninger og offentlig forvaltning; økonomiske begivenheter eller prosesser, for eksempel sysselsetting, produksjon, anvendelse, investeringer og kapitaloppbygging; samt transaksjoner mellom ulike aktører og mellom Norge og utlandet.

Nasjonalregnskap beskriver realøkonomien, altså hvordan arbeidskraft og kapital disponeres til produksjon av varer og tjenester, hvordan produksjonen anvendes av ulike aktører enten til løpende forbruk, investering eller salg til utlandet, hvordan inntektsopptjeningen fordeles mellom arbeid og kapital, og hvordan alt dette bidrar til BNP og til nasjonens samlede inntekt (bruttonasjonalinntekt). Videre beskrives omfordelinger av inntekten mellom ulike sektorer, for eksempel hvordan skatteinngang til staten omfordeles til husholdninger i form av pensjoner og stønader. Nettoinntekten som fordeles på sektorene gir i sin tur grunnlag for å analysere hvordan inntekten går til løpende forbruk eller spares. Hovedstørrelser fra det årlige nasjonalregnskapet fordeles på fylker.

I nasjonalregnskapet er utlandet en egen sektor. Tall for utlandet er sammenfallende med tallene som finnes i utenriksregnskapet. Utenriksregnskapet er beskrevet under området Utenriksøkonomi.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 549/2013 av 21. mai 2013 om det europeiske nasjonal- og regionalregnskapssystem i Den europeiske union

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/516 om harmonisering av bruttonasjonalinntekt etter markedspriser

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Forpliktelse overfor IMF i henhold til avtale om Special Data Dissemination Standard

Forpliktelse om å levere data til OECD

Ansvarlig: SSB

Nasjonalregnskap, Nasjonalregnskap - inntekts- og kapitalregnskapet, Fylkesfordelt nasjonalregnskap

6.11.2 Finansregnskap

Finansregnskapet skal gi et avstemt og helhetlig bilde av sektorenes finansielle eiendeler og gjeld til hverandre, samt endringer i disse i form av transaksjoner, kursgevinster eller kurstap i verdipapir- og valutamarkedene og andre omvurderinger. Hver sektor omfatter institusjonelle enheter, det vil si aktører, med samme økonomiske hovedfunksjon. Utlandet er en egen sektor. Finansregnskapet er en del av nasjonalregnskapet og reflekterer blant annet om en sektors sparing overstiger dens ikke-finansielle investeringer som kan øke nettofordringene overfor andre sektorer. Det vil framstå som anskaffelser/salg av finansielle eiendeler eller som nedbetaling av gjeld eller opptak av lån.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 549/2013 av 21. mai 2013 om det europeiske nasjonal- og regionalregnskapssystem i Den europeiske union

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Forpliktelse overfor IMF i henhold til avtale om Special Data Dissemination Standard
Forpliktelse om å levere data til OECD

Ansvarlig: SSB

Finansielle sektorregnskaper

6.11.3 Satellittregnskap

Et satellittregnskap er en sammenstilling av ulike tall fra flere kilder, som supplerer nasjonalregnskapet, og som kan splittes opp eller aggregeres på andre måter for å belyse særskilte emner. Tall i et satellittregnskap er konsistente med beregninger i nasjonalregnskapet, men kan utvides til å ta med størrelser som ikke inngår i det sentrale rammeverket i nasjonalregnskapet. Alle satellittregnskapene bygger på internasjonale retningslinjer.

Følgende satellittregnskap utarbeides:

Helseregnskap skal beskrive Norges utgifter til helseformål. Det viser utgiftene etter formålet med tjenesten, hvem som produserer tjenesten og hvem som finansierer den. Hovedformålet er å beskrive et lands helsesystem sett fra utgiftssiden og slik kunne spore trender og drivkrefter bak prioriteringer og utgiftbruk.

Satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner skal vise hvor mye det som ofte omtales som «frivillighetssektoren» bidrar til bruttonasjonalprodukt, hvordan sektoren finansieres og hvor mye arbeidsinnsats i form av lønnede og ulønnede årsverk som står bak innsatsen. Nasjonalregnskapet inkluderer ikke ulønnet arbeidsinnsats. Denne beregnes separat og legges til de øvrige dataene fra nasjonalregnskapet.

Satellittregnskap for turisme skal gi oversikt over produksjonen i det som defineres som reiselivsnæringer og betydningen de har for innenlandsk sysselsetting. En målsetting er å beskrive reiselivsnæringens betydning for norsk økonomi. Regnskapet viser ellers hvor mye norske og utenlandske turister forbruker på reiser i Norge.

Utdanningsregnskap skal beskrive de totale utgiftene knyttet til utdanning og jobbtrening. Utgiftene fordeles på type formell utdanning, som grunnskole, videregående skole og høyere

utdanning, uformell utdanning (ulike kurs) og jobbtrening. Det framgår hvem som produserer tjenestene og hvordan de finansieres. Et hovedformål med utdanningsregnskapet er å bidra med kunnskap om humankapitalen i samfunnet.

Satellittregnskap for ulønnet husarbeid utarbeides hvert tiende år og skal vise hvor mye det ville kostet dersom husholdningene betalte noen for å lage mat, gjøre rent, passe barn, gjøre hagearbeid med videre. Verdiskapingen fra ulønnet husarbeid inngår ikke i BNP. Deler av den økonomiske veksten kan reflektere et skifte i produksjon fra husholdning til marked, og bare verdien av markedsproduksjon kan gi et skjevt bilde av levestandarden.

SSB vil videreutvikle utdanningsregnskapet ved å spesifisere utgifter til fagskoleutdanning. Det vil også bli vurdert å inkludere barnehager i utdanningsregnskapet.

SSB vil utvikle et satellittregnskap for hav basert på en pilot som er gjennomført i programperioden 2021–2023.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Data fra helseregnskapet rapporteres i et felles rapporteringssystem til EU, OECD og WHO. Satellittregnskapet for turisme rapporteres til EU, FN og OECD etter «gentlemen's agreement»

Ansvarlig: SSB

Helseregnskap, Satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner, Satellittregnskap for turisme, Utdanningsregnskap, Satellittregnskap for ulønnet husarbeid

6.12 Natur, areal, klima og miljø

Statistikk om miljø og klima gir grunnlag for å følge med på utviklingen på området, og for utforming og oppfølging av politikk med hensyn til klimautfordringene og bærekraftig forvaltning av natur og utvikling av samfunnet. Arealforvaltningen har stor betydning for denne utviklingen, og et rent og rikt miljø er en forutsetning for at vi skal kunne bruke naturen, høste av naturressursene og beskytte menneskenes helse. Det er knyttet særlig interesse til statistikk over nasjonale utslipp av klimagasser, hvor det finnes både nasjonale og internasjonale målsettinger.

Statistikk på dette området dekker areal og arealbruk, naturmangfold, avfall, klima og utslipp til luft samt vann og avløp. Miljøregnskap som viser aktiviteter i økonomien knyttet til miljøvern og ressursforvaltning omtales under et eget delområde. Særlig sentralt i dette er utvikling av økosystemregnskap, som også omtales som naturregnskap. Dette bygger på og setter krav til statistikk som inngår på flere av de andre delområdene, som areal og naturmangfold. Utvikling av mer statistikk som belyser utviklingen mot en sirkulær økonomi hvor naturressurser og produkter utnyttes effektivt og så lenge som mulig omtales her selv om relevant statistikk inngår også på flere delområder, som på avfallsområdet.

6.12.1 Areal

Areal er en ressurs samfunnet utnytter og en ramme for utvikling og verdiskaping. Informasjon om arealressurser, arealbruk og arealenes kvaliteter er en del av samfunnets infrastruktur. Arealbruksendringer kan ha stor betydning for både tilgang til areal for ulike formål, utslipp av

klimagasser, tap av naturmangfold og befolkningens muligheter til friluftsliv. Arealstatistikken bidrar til å belyse og kvantifisere slike endringer. Mange andre statistikker har en arealkomponent.

Statistikken på dette området skal beskrive tilstand og utvikling i arealbruk til ulike formål. Dette omfatter arealbruk og arealressurser, samt planlagt arealbruk, på land og i kystnære havområder. Mer detaljert statistikk utarbeides for tettsteder og sentrumssoner, befolkningens tilgang til rekreasjonsarealer, fritidsbyggområder, byggeaktivitet i strandsonen og i fjellet. Statistikkområdet omfatter også plan- og byggesaksbehandling og miljøforvaltning i kommuner og fylkeskommuner. De fleste statistikkene dekker også Svalbard.

Arealbruk inngår i «Det offentlige kartgrunnet» på geonorge.no og er tilgjengelig for bruk i offentlig areal- og samfunnsplanlegging. Et sentralt register er Matrikkelen, som er Norges offisielle register over fast eiendom, med bygninger, boliger og adresser, og dermed også er viktig som grunnlag for offisiell statistikk på flere områder. Statistikken benytter også detaljerte arealressurskart fra det offentlige kartgrunnet. NIBIO og kommunene- samarbeider om disse.

Statistikk om nedbygging og beslag av ulike naturarealer skal videreutvikles. Bruk av fjernmåling vil gjøre arealstatistikken mer aktuell. Statistikk om hvilke arealer som båndlegges vil baseres på kommunedata som kommer på plass i plandatabasen. Det skal også kartlegges hvilke sektorer som står for nedbygging av arealer.

Interessen for arealbruk i hav er økende, og statlige myndigheter arbeider med arealbrukskart ut til territorialgrensa. SSB vil lage arealbrukskart som viser bunn- og havforhold basert på tilgjengelige datakilder.

Statistikk om areal og arealbruksendringer inngår også i økosystemregnskapene som utvikles, se delområde Miljøregnskap.

Inndeling og utvidet innhold av arealstatistikk vil bli vurdert i programperioden.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Aktivitet i sentrumssoner, Areal av land og ferskvann, Arealbruk i tettsteder, Arealbruk og arealressurser, Byggeaktivitet i strandsonen, Fritidsbyggområder, Miljøforvaltning, Plan- og byggesaksbehandling, Rekreasjonsareal og nærturterreng

6.12.2 Naturmangfold

Statistikken skal belyse status og utvikling for naturmangfold i Norge. Den gir informasjon om status og utvikling for naturtyper i Norge, og utvikling av forekomst av fremmede arter i norsk natur. Artsdatabanken er en sentral datakilde her. Vernede områder på land og i sjø inkludert Svalbard og Jan Mayen inngår også i delområdet.

Miljødirektoratet tar sikte på å utvikle statistikk om truede arter i programperioden. Det vil skje i samarbeid med Artsdatabanken.

EØS-forpliktelser: Nei

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Statistikk om naturmangfold gir grunnlag for rapportering for FNs bærekraftsmål, og EUs grønne giv samt til Det europeiske miljøbyrået, Konvensjon om biologisk mangfold og OECD.

Ansvarlig: Miljødirektoratet og SSB

Miljødirektoratet: Fremmede arter, Inngrepsfri natur

SSB: Vernede områder

6.12.3 Avfall

Statistikk om avfall skal gi oversikt og kunnskap om mengder og behandling av avfallet.

Statistikken er også viktig for arbeidet med en sirkulær økonomi ved å gi kunnskapsgrunnlag om potensial for avfallsreduksjon, ombruk, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning, og for å sikre forsvarlig avfallshåndtering. Statistikken omfatter avfallsregnskapet, avfall fra ulike sektorer som husholdninger, bygg- og anlegg, industri og tjenesteytende næringer, samt ulike typer avfall, som farlig avfall. Statistikk om håndtering av avfall ved avfallsanlegg er også dekket.

Statistikken brukes av offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner og aktører i avfallsbransjen, og den rapporteres til internasjonale organisasjoner.

SSB vil utvikle plastregnskap etter kartlegging av datakilder og avgrensning av statistikken.

SSB tar sikte på å videreutvikle statistikk for å belyse ombruk og anleggsavfall.

Miljødirektoratet vurderer å utvikle statistikk om matavfall etter avklaringer av definisjoner, datainnsamling og metoder som gjøres i samarbeid med berørte etater.

Miljødirektoratet vil sikre tilstrekkelig datainnsamling for å oppfylle rapporteringskravene i det reviderte europeiske rammedirektivet for avfall. Økt datatilfang vil gi muligheter for å videreutvikle den offisielle avfallsstatistikken.

EØS-forpliktelse: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 2150/2002 av 25. november 2002 om avfallsstatistikk

Ansvarlig: SSB

SSB og Miljødirektoratet samarbeider om utvikling av statistikk på området, og begge institusjoner rapporterer avfallsstatistikk til Eurostat. Avfallsstatistikken gir grunnlag for rapportering for FNs bærekraftsmål.

Avfall fra byggeaktivitet, Avfall fra industrien, Avfall fra tjenesteytende næringer, Avfall fra husholdningene, Avfallshåndtering ved avfallsanlegg, Avfallsregnskapet, Farlig avfall

6.12.4 Klima og utslipp til luft

Klimautviklingen er en global utfordring og belyses med internasjonal statistikk. Den langsiktige utviklingen i temperatur og nedbør i Norge avspeiler utviklingen og hvordan Norge påvirkes. Statistikken viser denne fra år 1900 og framover.

Statistikk for utslipp av klimagasser er sentral for utvikling av klimapolitikk og for overvåking og oppfølging av de nasjonale utslippsmålene. Statistikken skal gi informasjon om dette. Statistikken viser hvilken aktivitet utslipp stammer fra og er koblet til energibruk. Statistikken dekker både utslipp på norsk territorium og utslipp fra norsk økonomisk aktivitet.

SSB arbeider med å forbedre næringsfordelingen for utslippsregnskapet slik at det kan kobles mot nasjonalregnskapet for å beregne utslippsintensiteter fordelt på næring.

Statistikk om støy og støybelastning har vært utviklet i et eget prosjekt, men produseres ikke regelmessig. Statistikk om utslipp til vann finnes under delområdet vann og avløp.

Statistikk som beskriver miljøutviklingen i Norges polarområder som følge av klimaendringer og menneskelig aktivitet vil bli vurdert i det videre arbeidet med å avgrense og utvikle offisiell statistikk hos aktuelle produsenter.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 691/2011 av 6. juli 2011 om europeiske miljø-økonomiske regnskaper

Miljødirektoratet er ansvarlig for rapportering av utslipp av klimagasser fordelt på aktiviteter til EU-kommisjonen.

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Miljødirektoratet er ansvarlig for rapportering av utslipp av klimagasser fordelt på aktiviteter til FNs klimasekretariat UNFCCC, samt rapportering av langtransporterte luftforurensende gasser til UNECE.

Ansvarlig: Meteorologisk institutt og SSB

SSB og Miljødirektoratet samarbeider om utvikling og rapportering av statistikk.

Meteorologisk institutt: Temperatur i Norge, Nedbør i Norge

SSB: Utslipp til luft

6.12.5 Vann og avløp

Rent drikkevann og et godt avløpssystem er en forutsetning for liv og helse. Statistikken for vannforsyning og avløpsvirksomhet skal gi detaljert informasjon om aktiviteten i sektoren, deriblant vannforsyning og beredskap, drikkevannskvalitet, lekkasjer, ledningsnett og fornyelse av det, utslipp og rensing på avløp, oppfyllelse av renskrav, slamdisponering, selvkostregnskap og gebyrutvikling med videre.

Statistikk som beskriver tilstanden i havet og statistikk om ferskvann og vannressurser vil bli vurdert i det videre arbeidet med å avgrense og utvikle offisiell statistikk hos aktuelle produsenter.

EØS-forpliktelser: Nei

SSB rapporterer avløpsstatistikk til Eurostat basert på «gentlemen's agreement».

Miljødirektoratet rapporterer utslippsdata fra avløpsanlegg til EU-kommisjonen fra egen database.

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Vann- og avløpsstatistikken gir grunnlag for deler av rapporteringen for FNs bærekraftsmål samt Protokoll for vann og helse, i tillegg til rapportering til OSPAR og OECD.

Ansvarlig: SSB

SSB og Miljødirektoratet samarbeider om produksjon og videreutvikling av statistikken om vann og avløp.

Kommunal vannforsyning, Kommunalt avløp, Utslipp og rensing av kommunalt avløp

6.12.6 Miljøregnskap

Statistikken skal beskrive utviklingen ved ulike aktiviteter i økonomien knyttet til miljøvern og ressursforvaltning. Den knytter miljøstatistikken til nasjonalregnskapet, og gir dermed grunnlag for analyser og vurderinger av hvordan framtidig økonomisk utvikling påvirker miljøet. Statistikken som inngår i miljøregnskapet er tilpasset dette formålet, men er ellers basert på og overlapper statistikk fra flere av de andre delområdene i hovedområdet Natur, klima og miljø.

Gjennom materialstrømregnskapet vises strømmer av naturressurser og avfall gjennom samfunnet. Statistikk om grønne varer og tjenester belyser reduksjon i forbruket av ikke-fornybare ressurser og beskyttelse av miljøet. Andre statistikker beskriver utgifter til tiltak og aktiviteter som har som hovedformål å forebygge, redusere eller behandle forurensning eller andre skader på miljøet. Omfanget av miljøavgifter og miljøsubsidier og andre virkemidler for å korrigere for negative effekter på miljøet forårsaket av menneskelige aktiviteter beskrives også. Miljøregnskapet viser også utslipp fra norsk økonomisk aktivitet i forhold til verdiskapingen (utslippintensiteter).

De ulike statistikkene som inngår under dette delområdet er utviklet i tråd med et internasjonalt rammeverk for å systematisere data for miljø, energi og økonomi slik at de lar seg sammenligne og sammenstilles (System of Environmental Economic Accounting, SEEA). Dette systemet omfatter både etablerte statistikker og statistikker som må utvikles, blant annet økosystemregnskap.

Økosystemregnskapene planlegges utviklet i flere trinn: 1) arealregnskap for økosystemene, 2) tilstanden til økosystemene, 3) regnskap over økosystemtjenester og økonomisk verdsetting av disse. De vil dekke både land- og havområder. Arbeidet vil omfatte systematisering av eksisterende informasjon og oppbygging av nye datakilder. Det forventes EØS-krav fra 2026 på dette området, i tillegg til rapportering på FNs bærekraftsmål og mulig rapportering på Konvensjon om biologisk mangfold. Arbeidet må ses i sammenheng med utviklingen av arealstatistikk og statistikk om naturmangfold, samt vannressurser. Statistikken kan også knyttes til behovet for statistikk som gir mer kunnskap om det grønne skiftet. Økosystemregnskaper forventes å bli utviklet i samarbeid mellom SSB og Miljødirektoratet, samt andre aktuelle aktører.

SSB vil utvikle statistikk for fossile subsidier, herunder effektive karbonpriser, som utvidelse av statistikk på miljøøkonomiske virkemidler.

Utvikling av mer statistikk om sirkulær økonomi, i lys av EUs reviderte rammeverk for måling på dette feltet, vil bli vurdert i det videre arbeidet med å avgrense og utvikle offisiell statistikk hos aktuelle produsenter.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 691/2011 av 6. juli 2011 om europeiske miljøøkonomiske regnskaper

Ansvarlig: SSB

Materialstrømregnskap, Miljøvernutgifter, Miljøøkonomiske virkemidler, Utslipp fra norsk økonomisk aktivitet

6.13 Offentlige finanser

Det offentlige ivaretar oppgaver av stor samfunnsbetydning som krever betydelige ressurser og påvirker landets samlede verdiskaping. Myndighetene har målsettinger om ressursbruk og fordeling av goder, og både den statlige og kommunale forvaltningen trenger statistikk for styring, politikkutforming og evaluering av sektoren. Statistikken på dette området gir informasjon om det offentliges fordringer, gjeld, inntekter og utgifter over tid. Området dekker også regnskapsopplysninger om markedsrettede offentlig eide foretak.

DFØ kartlegger kilder og metoder med sikte på å utvikle statistikk om offentlige anskaffelser.

6.13.1 Offentlige finanser

Formålet med delområdet offentlige finanser er å gi informasjon om hvordan utgiftene i stats- og kommuneforvaltningen fordeler seg på forskjellige utgiftstyper og formål. Statistikken viser også hvordan inntektene skaffes til veie gjennom blant annet skatter, avgifter, brukerbetaling, renter og utbytte. Statistikken gir videre informasjon om størrelsen på stats- og kommuneforvaltningens fordringer og gjeld og hvordan disse fordeler seg på ulike finansobjekter. Statistikken bidrar dermed blant annet til å belyse offentlig forvaltnings totale størrelse og sammensetning basert på stats- og kommuneregnskapene. Statistikken gir allmennheten tilgang til lange tidsserier og belyser utviklingen i de offentlige regnskapene.

Statistikkene inngår direkte i nasjonalregnskapssystemet, og er basert på de internasjonale retningslinjene for føring av nasjonalregnskap og statistikk om offentlige finanser.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 549/2013 av 21. mai 2013 om det europeiske nasjonal- og regionalregnskapssystem i EU

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Forpliktelse overfor IMF i henhold til avtale om Special Data Dissemination Standard

Ansvarlig: SSB

Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter, Offentlig forvaltnings fordringer og gjeld, Statsregnskapets inntekter og utgifter, Offentlige foretak – regnskap, Offentlig sektor på Svalbard

6.13.2 Kommunale finanser

Kommunene og fylkeskommunene er tildelt sentrale samfunnsoppgaver innenfor tjenesteproduksjon, styring og planlegging i Norge, og leverer velferdstjenester til innbyggerne fra vugge til grav. Statistikken skal belyse og brukes for å vurdere den økonomiske situasjonen, både over tid, ved sammenligninger og for kommunesektoren samlet. Informasjon om prioriteringer mellom ulike tjenesteområder innad i en kommune eller fylkeskommune belyses også. Statistikken omfatter regnskapsopplysninger knyttet til de kirkelige fellestrådene.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Kommuneregnskap, Fylkeskommuneregnskap, Kirkelig fellestråd – regnskap

6.13.3 Skatteregnskap

Skatteregnskapet skal gi informasjon om innbetalt skatt på nasjonalt, fylkeskommunalt og kommunalt nivå, fordelt på ulike skattekreditorer og ulike skatteordninger. Skatteregnskapet benyttes blant annet i forbindelse med inntektsutjevning mellom kommunene, utregning av rammetilskudd og styring av kommuneøkonomien.

Statistikken viser også utviklingen i kommunenes eiendomsskatteinntekter og hvordan kommunene har innrettet eiendomsskatten over tid.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Skatteregnskap, Eiendomsskatt

6.13.4 Bistand

Statistikken gir oversikt over norsk bistand til utviklingsland. Den belyser alle bistandsavtaler og finansieringen av disse. Totalbeløpet er avstemt med statsregnskapet. Området dekker også statistikk om holdninger til norsk bistand.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: Norad og SSB

Norad: Bistand til utviklingsland

SSB: Holdninger til norsk u-hjelp

6.14 Priser og prisindekser

Prisene og utviklingen i disse har betydning for forbruk, inntekt og lønn og fordeling. De ulike prisstatistikkene er indikatorer for styring og tilpasninger for myndigheter, næringsliv og husholdninger, og de blir brukt av enkelte aktører i forbindelse med prisjustering av kontrakter. De inngår ellers i makroøkonomiske sammenhenger som gir grunnlag for vurderinger og tiltak for å påvirke samfunnsutviklingen. Statistikken på området omfatter konsumpriser og kjøpekraftspariteter, produsent- og engrosprisindekser, boligpriser og boligprisindekser, samt byggekostnadsindekser.

6.14.1 Konsumpriser

Konsumpriser er økonomiske nøkkeltall for myndigheter, næringsliv og husholdninger, samt sentrale konjunkturindikatorer. Formålet med statistikk på området er å måle prisutviklingen for varer og tjenester som brukes av private husholdninger. Den viktigste statistikken er konsumprisindeksen, som blant annet benyttes som et generelt mål på inflasjonen i samfunnet. I internasjonal sammenheng brukes den harmoniserte konsumprisindeksen for sammenligning av prisutviklingen mellom land.

Statistikkområdet belyser også det relative prisnivået mellom forskjellige land (internasjonalt kalt Purchasing power parities, PPP). De brukes blant annet for å omregne et lands bruttonasjonalprodukt (BNP) med kjøpekraftspariteter for å kunne sammenligne BNP mellom land, samt til analyser av utgiftsnivået. SSB har ansvaret for å samle inn og rapportere norske grunnlagsdata til Eurostat. Eurostat har ansvaret for samordning, beregning og publisering av resultatene for de europeiske landene som inngår i PPP-samarbeidet.

Implementering av den internasjonale konsumklassifiseringen COICOP 2018 og utvikling av nye indekser på vare- og tjenestenivå ferdigstilles i programperioden.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 792/2016 av 11. mai 2016 om harmoniserte konsumprisindekser og boligprisindeksen

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1445/2007/1445 av 11. september 2007 om fastsettelse av felles regler for framlegging av grunnleggende opplysninger om kjøpekraftspariteter og for beregning og spredning av dem

Ansvarlig: SSB

Konsumprisindeksen, Sammenlikning av prisnivå i Europa

6.14.2 Produsent-, eksport- og importprisindekser

Produsentprisstatistikk beskriver prisutviklingen i første omsetningsledd for varer som er produsert i Norge til hjemmemarkedet og eksport, samt for varer som importeres til Norge. Statistikken dekker også en rekke tjenester rettet mot næringslivet og husholdninger. Statistikken gir sentrale indikatorer for overvåking av norsk økonomi og inngår i nasjonalregnskapet.

Det planlegges å gi et mer komplett bilde av prisutviklingen i næringslivet ved å utvikle aggregerte indekser for tjenestenæringene og for vare- og tjenesteproduserende næringer samlet.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Produsentprisindeksen, Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands, Produsentprisindekser for tjenester

6.14.3 Boligpriser og boligprisindekser

Å investere i bolig er ofte den største investeringen som en person gjør. Oversikt over prisutviklingen på boliger er dermed en viktig indikator for å belyse utviklingen i økonomien for den enkelte, for næringen og for samfunnet. Statistikken skal vise prisutviklingen på omsatte boliger, samt leiepriser for private boliger og næringseiendom. Boligprisindeksene dekker både nye og brukte boliger og omfatter både selveiere og borettslag. Både flerboliger og eneboliger inngår som hustyper.

SSB tar sikte på å utvikle en prisindeks for brukte fritidsboliger. Mange etterspør slik statistikk. Myndighetene ønsker å beregne verdien av fritidsbolig. Det er større variasjon og færre observasjoner for fritidsboliger enn boliger, og utviklingsarbeidet vil legge vekt på å få et godt mål på den generelle prisutviklingen.

SSB vil vurdere muligheter for å forbedre statistikk om leiemarkedet for boliger.

SSB vil vurdere tilgjengelige datakilder og om det er grunnlag for å videreutvikle offisiell statistikk over eiendomspriser i programperioden.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 792/2016 av 11. mai 2016 om harmoniserte konsumprisindekser og boligprisindeksen

Ansvarlig: SSB

Prisindeks for brukte boliger, Prisindeks for nye boliger, Leiemarkedsundersøkelsen, Prisindeks for utleie av næringseiendom

6.14.4 Byggekostnadsindekser

Statistikken skal måle kostnadsutviklingen i produksjonen av boligbygg og de viktigste innsatsfaktorene til bygging av boliger og veianlegg. Byggekostnadsindeksene brukes til å justere byggekontrakter og i analyser for å beregne prisutviklingen i bygge- og anleggsnæringen.

SSB tar sikte på å utvikle en tomtekostnadsindeks. Det er utfordringer med stor variasjon i tomter og relativt få observasjoner, som må løses for å få et godt mål på den generelle prisutviklingen. En tomtekostnadsindeks vil kunne gi et bedre beslutningsgrunnlag blant annet for finansiell stabilitet, boligprediksjon, rentesetting og skattlegging av bolig.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Byggekostnadsindeks for veianlegg, Byggekostnadsindeks for boliger, Byggekostnadsindeks for rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg

6.15 Sosiale forhold og kriminalitet

Kunnskap om befolkningens levekår er av stor betydning for å forstå det norske samfunnet og utforming av velferdspolitikken. Statistikken på området omfatter statistikk om barne- og familievern, levekår generelt, trygde og stønader, samt kriminalitet og rettsvesen.

6.15.1 Barnevern og familievern

Statistikken om barnevern og familievern belyser bistand til familier, barn og unge som har behov for ulike velferdstjenester. Statistikk over barnevern gir oversikt over meldinger, undersøkelser og tiltak for barn og unge, fordelt på tiltakskategorier. Den belyser også forløp i barnevernssaker og utviklingen i skoleprestasjoner og utdanning blant barn og unge med tiltak, samt personell og regnskap i det kommunale barnevernet. Statistikk over barnevernsinstitusjoner inkluderer omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere og sentre for foreldre og barn.

Statistikk over familievern og meklinger dekker familievernets kliniske virksomhet og saksbehandling, samt forebyggende virksomhet og mekling ved separasjon/skilsmiss.

Statistikken som viser forløp i tiltak i det kommunale barnevernet, vil bli utviklet videre basert på et nasjonalt barnevernsregister som er under etablering. SSB planlegger å utnytte flere registre for å se hvordan situasjonen for barn og unge i barnevernet utvikler seg videre i livet.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Barnevern, Barnevernsinstitusjoner, Familievern

6.15.2 Levekår

Levekårsstatistikk skal belyse befolkningens objektive og subjektive levekår, altså hvordan innbyggerne har det og opplever livene sine. Dette påvirkes av ressurser som individene disponerer i form av eksempelvis inntekt, formue, helse, kunnskap og ulike former for sosial og kulturell kapital, som de kan bruke til å styre egne liv. Befolkningens levekår måles ved ulike indikatorer som til sammen gir et helhetsbilde. Levekår er et tematisk bredt felt, som griper inn i mange andre statistikkområder, som helse, bolig, arbeid, inntekt, kultur og fritid. Levekårsstatistikken skal vise hovedtrekk og utvikling i levekår over tid, samt endringer i fordelingen av levekår i og mellom ulike grupper i befolkningen. Statistikken skal gi kunnskap om befolkningens sosiale og økonomiske situasjon, med vekt på å kartlegge grupper som er vanskeligstilte eller står i fare for å stå utenfor.

De fleste enkeltkomponentene på levekårsfeltet er beskrevet mer utfyllende under områder som arbeid, inntekt, helse og fritid, bortsett fra følgende levekårstemaer: Statistikk over fattigdomsproblemer viser hvilke økonomiske utfordringer som er vanlig i Norge, og hvilke grupper som er mest utsatt for fattigdomsproblemer og økonomiske vansker. Statistikken supplerer de objektive målene for lavinntekt med befolkningens subjektive opplevelser av sin økonomiske situasjon. Statistikk over sosial kontakt har som formål å gi tall for befolkningens sosiale nettverk. Statistikken om livskvalitet viser befolkningens subjektive livskvalitet og hvordan denne varierer mellom grupper.

SSB vil vurdere muligheter for å utarbeide statistikk som belyser livskvalitet blant barn og unge.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Ansvarlig: SSB

Fattigdomsproblemer – levekårsundersøkelsen, Sosial kontakt – levekårsundersøkelsen, Livskvalitet

6.15.3 Offentlige pensjoner og stønader

Trygder og stønader er en sentral del av den norske samfunnsmodellen, og legger beslag på om lag en tredel av de årlige statsbudsjettene. Statistikk om trygd og stønader skal gi et uavhengig, kvalitetssikret og helhetlig informasjonsgrunnlag for en kunnskapsbasert samfunnsdebatt om velferdsstatens virkemåte og utvikling. Mange mennesker mottar en eller annen form for trygd, stønad eller pensjon. Statistikken viser både antall og utvikling i mottakere og brukere av de ulike offentlige stønadsordningene, samt en nærmere beskrivelse av brukerne fordelt på kjennetegn som bosted, kjønn, alder, utdanning og innvandrerbakgrunn. NAV er ansvarlig for kvartalsstatistikk, mens SSB lager årsstatistikk.

Forholdet mellom utdanning og yrkesaktivitet på den ene siden, og mottak av pensjoner, trygd og stønader på den andre, er sentralt for forståelsen av velferdsstaten. Helhetlige beskrivelser av både ytelsene og mottakerne er nødvendige for analyser av offentlig økonomi, og i tillegg er de komponenter i både arbeidsmarkeds-, inntekts- og levekårsstatistikk. Flere kommunale stønader er nært beslektet, og statistikk over økonomisk sosialhjelp inkluderer i denne sammenheng også kommunenes forvaltning av kvalifiseringsstønad, samt kommunale kostnader til krisesentertilbud og annet arbeid mot vold i nære relasjoner.

SSB skal videreutvikle statistikken som beskriver mottakere av trygdeytelser. For å få økt innsikt og aktualitet i statistikken om mottakerne av økonomisk sosialhjelp vil hyppigere datauttrekk fra fagsystemer bli vurdert.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 458/2007 av 25. april 2007 om det europeiske systemet for integrerte statistikker over sosial trygghet

SSB rapporterer i henhold til forordningen til European system of integrated social protection statistics (ESSPROS)

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Deler av statistikken blir brukt av OECD. Både SSB og NAV leverer data til Nordisk ministerråd (NOSOSKO).

Ansvarlig: NAV og SSB

NAV: Dagpenger, Personer med nedsatt arbeidsevne, Mottakere av arbeidsavklaringspenger, Mottakere av uføretrygd, Mottakere av grunn- og hjelpestønad, Mottakere av barnetrygd, Kontantstøtte, foreldrepenger og engangsstønad, Stønad til enslig mor eller far, Barnebidrag, Mottakere av alderspensjon, Mottakere av andre pensjoner, Utbetalte beløp til trygd, stønader og pensjon

SSB: Alderspensjonister, Uføretrygdede, Arbeidsavklaringspenger, Økonomisk sosialhjelp, Velferdsytelser – arbeid og stønadmottak

6.15.4 Kriminalitet og rettsvesen

Statistikken om kriminalitet og rettsvesen skal beskrive lovbrudd og myndighetsreaksjonene overfor lovbrudd. Kriminalstatistikkene skal samlet sett utgjøre et dekkende og kvalitetssikret grunnlag for en kunnskapsbasert samfunnsbeskrivelse og åpen debatt.

Statistikk over lovbrudd skal belyse straffbare handlinger og de involverte aktørene, først og fremst ofre og gjerningspersoner. Statistikk over myndighetsreaksjoner skal inneholde de mest sentrale beslutningene i straffesakskjeden fra politianmeldelse og påtalebeslutning til ileggelse og gjennomføring av straff, særlig bruken av fengslinger og lignende tvangsmidler. Spørreundersøkelser og rettssystemets straffesaksregistre er kilder for beskrivelsene av lovbrudd, og straffesaksregistrene skal være dekkende kilde for beskrivelsene av myndighetsreaksjonene.

SSB tar sikte på å videreutvikle statistikk som belyser straffesakskjeden.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Anmeldte lovbrudd og ofre, Etterforskede lovbrudd, Straffereaksjoner, Fengslinger, Utsatthet og uro for lovbrudd – levekårsundersøkelsen

6.16 Transport og reiseliv

En godt utbygd infrastruktur for transport og reiser er en forutsetning for effektiv forflytning av personer og varer i et moderne samfunn. Samtidig har transport og reiseliv også negative konsekvenser i form av miljøbelastning, trafikkbelastning og ulykker. Statistikkområdet gir et

helhetsbilde av transport og reiseliv. Statistikken omfatter landtransport, lufttransport, sjøtransport og reiseliv.

Det produseres også omsetningsindekser og produksjonsindekser for transport og reiseliv i henhold til EØS-forpliktelser.

6.16.1 Landtransport

Statistikken skal beskrive transport eller frakt av personer, dyr eller gods på land gjennom bane- og veitransport. Den omfatter beskrivelser av norsk- og utenlandskregistrerte kjøretøys aktivitet i Norge og utlandet. Statistikken gir tall for blant annet antallet kjøretøy, kjørelengder, gods- og persontransportarbeid, passasjerer, ulykker, kollektivtransport, investeringer og kostnadsutvikling for ulike transportnæringer. Statistikken blir brukt av offentlige myndigheter til transportplanlegging og analyse og av næringslivet til kontraktsregulering.

SSB tar sikte på å utvikle statistikk basert på bompengepasseringer (autopassordningen) og vurderer å etablere ferjestatistikk. Kobling med opplysninger om inntekt, formue og andre sosioøkonomiske variabler vil gi kunnskap om effektene av bompeng- og fergeprisingssystemer.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 643/2018 av 18. april 2018 om statistikk over jernbanetransport

Rådsvedtak (EF) nr. 93/704 av 30. november 1993 om opprettelse av en Felleskapsdatabase for trafikkulykker på vei

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 70/2012 av 18. januar 2012 om statistiske oppgaver over godstransport på vei

Ansvarlig: SSB

Bilparken, Drosjetransport, Godstransport med lastebil, Innenlandsk transport, Jernbanetransport, Kjørelengder, Kollektivtransport, Kostnadsindeks for buss, Kostnadsindeks for lastebiltransport, Samferdsel i kommuner og fylkeskommuner, Transport med varebiler, Trafikkulykker med personskade

6.16.2 Lufttransport

Statistikken skal beskrive all kommersiell lufttransport av passasjerer og gods i Norge og mellom Norge og utlandet. Den omfatter blant annet antall flygninger, antall passasjerer og godsmengde mellom norske lufthavner. Statistikken blir brukt til transportplanlegging og ulike beregninger av utslipp fra og omfang av norsk lufttransport.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 437/2003 av 27. februar 2003 om statistiske oppgaver over lufttransport over passasjer, gods og post

Ansvarlig: SSB

Luftfart

6.16.3 Sjøtransport

Statistikk over sjøtransport skal vise omfanget og utviklingen i gods- og passasjertransport til og fra norske havner, handelsflåten og kostnadsutviklingen for innenriks sjøfart. Statistikken dekker også totale fraktinntekter og driftskostnader for utenriks sjøfart.

Statistikken videreutvikles gjennom innhenting av informasjon om gods- og passasjertransport direkte fra skipene ved havneanløp, jf. EØS-forordningen om etablering av en felles europeisk løsning for skipsrapportering.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 2009/42 av 6. mai 2009 om statistiske oppgaver over transport av gods og passasjerer

Ansvarlig: SSB

Driftsundersøkelse for sjøfart, Godstransport på kysten, Handelsflåten – norskregistrerte skip, Kostnadsindeks for innenriks sjøfart
--

6.16.4 Reiseliv

Kartleggingen av turiststrømmer til Norge, og nordmenns reisevaner, er viktig kunnskap for markedsføringen av Norge i utlandet og for myndighetenes satsing på reiseliv som vekstområde. Statistikken skal beskrive nivå og utvikling av den kommersielle overnattingstrafikken og nordmenns reisevaner i Norge og utlandet. Statistikken omfatter overnattinger i Norge på hotell, hyttegrend, camping, vandrerhjem eller som er leid via norske formidlere. Videre kartlegges nordmenns reisevirksomhet i ferie- og yrkessammenheng både i Norge og utlandet.

Det arbeides med å etablere et rammeverk for offisiell statistikk for overnattinger i privat innkvartering formidlet gjennom delingsplattformer, med datainnsamling via Eurostat. Offisiell statistikk er forventet etablert i løpet av programperioden.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 692/2011 av 6. juli 2011 om europeisk statistikk over turisme

Ansvarlig: SSB

Hytteformidling, Overnattinger, Reiseundersøkelsen
--

6.17 Utdanning

Kunnskap om befolkningens utdanning og opplæring fra barnehage til læring i voksen alder er en forutsetning for politikktutforming både med tanke på utdanningssektoren og i videre forstand for sosiale og økonomiske forhold. Livslang læring har betydning både for enkeltmenneskers liv og for samfunnsutviklingen. Området dekker statistikk om barnehage, grunnskole, videregående utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning, høyere utdanning, voksenopplæring og befolkningens utdanningsnivå.

6.17.1 Barnehager

Statistikken skal gi informasjon om tilstand og utvikling innenfor barnehagesektoren i Norge. Statistikken gir informasjon om antall barnehager, barn i barnehager og ansatte i barnehager fordelt på kommunale og private barnehager. Den viser også nivået på foreldrebetaling for barnehageplass generelt, samt hvor mye offentlig tilskudd som går til de private barnehagene. For private barnehager utarbeides regnskapsstatistikk.

Statistikk om barnehage- og grunnskoleløpet skal videreutvikles dersom individdata blir tilgjengelig.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Barnehager, Foreldrebetaling i barnehager, Regnskap for private barnehager, Ansatte i barnehage og skole (gjelder flere delområder)

6.17.2 Grunnskoler

Statistikken skal gi informasjon om tilstand og utvikling innenfor grunnskolesektoren i Norge. Dette inkluderer statistikk om antall grunnskoler og kjennetegn ved disse, tall over elever så vel som informasjon om elevers resultater og statistikk om ansatte i grunnskolen. Statistikken omfatter voksne deltakere i grunnskolen.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Elever i grunnskolen, Karakterer og nasjonale prøver i grunnskolen

6.17.3 Videregående opplæring og annen videregående utdanning

Statistikken skal belyse alle utdanningsaktiviteter for elever, lærlinger og lærekandidater innenfor videregående opplæring og elever og studenter i annen utdanning på videregående nivå. Statistikken omfatter også voksne deltakere i videregående opplæring. Annen videregående utdanning omfatter blant annet folkehøyskoler, arbeidsmarkedskurs og forkurs på videregående nivå. Statistikken gir også informasjon om hvor stor andel av elever, lærlinger og lærekandidater som gjennomfører videregående opplæring, samt statistikk om ansatte.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Gjennomføring i videregående opplæring, Videregående opplæring og annen videregående utdanning

6.17.4 Fagskoleutdanning

Statistikken skal gi informasjon om tilstand og utvikling innenfor høyere yrkesfaglig utdanning, det vil si fagskoler i Norge. Statistikken viser personer i gang med utdanning og fullført utdanning, og hvordan studentene fordeler seg på ulike fagfelt. Den danner også grunnlag for gjennomføringsstatistikk på dette området, samt gir statistikk om ansatte i fagskoler.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Høyere yrkesfaglig utdanning

6.17.5 Universitets- og høyskoleutdanning

Statistikken skal gi informasjon om tilstand og utvikling innenfor universitets- og høyskoleutdanning i Norge. Den omfatter utdanningsaktivitet ved universiteter og høyskoler i Norge, og også studenter fra Norge i utlandet. Statistikken dekker pågående utdanning og fullført utdanning, og den danner grunnlag for gjennomføringsstatistikk ved universiteter og høyskoler.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Gjennomføring ved universiteter og høyskoler, Studenter i høyere utdanning, Studiepoeng og fullført høyere utdanning
--

6.17.6 Voksenopplæring

Statistikk for voksenopplæring skal beskrive omfanget av deltakelse i ulike utdannings- og opplæringsaktiviteter i voksenbefolkningen. Dette inkluderer voksnes deltakelse i etter- og videreutdanning ved skoler og universiteter, på kurs og konferanser. Statistikken dekker også kursaktivitet arrangert av godkjente studieforbund, samt opplæring i foretak. Videre gir statistikken informasjon om deltakelse i introduksjonsprogrammet, tilknytning til arbeid og utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram samt opplæring i norsk og samfunnskunnskap blant voksne innvandrere.

Statistikk om voksne i grunnskoleopplæring skal videreutvikles.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1700/2019 av 10. oktober 2019 som etablerer felles rammeverk om europeisk sosialstatistikk fra utvalgsundersøkelser

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1552/2005 av 7. september 2005 om statistikk over etter- og videreutdanning i virksomheter

Ansvarlig: SSB

Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Livslang læring, Norskopplæring for voksne innvandrere, Opplæring i foretak, Studieforbundenes opplæringsvirksomhet, Voksnes læring

6.17.7 Utdanningsnivå

Statistikken skal vise utdanningsnivået for personer bosatt i Norge. Utdanningsaktiviteter som er fullført ved norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner danner grunnlaget for statistikken. Delområdet omfatter også statistikk over voksnes ferdigheter, målt gjennom leseferdigheter og tallforståelse.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 452/2008 av 23. april 2008 om produksjon og utvikling av statistikk om utdanning og livslang læring

Ansvarlig: SSB

Befolkningens utdanningsnivå, Voksnes ferdigheter (PIAAC)

6.18 Utenriksøkonomi

Norge har som en liten, åpen økonomi betydelig økonomisk samkvem med utlandet. Området utenriksøkonomi inneholder statistikk om Norges handel og andre økonomiske forbindelser med utlandet. Statistikken viser Norges inntekts-, utgifts- og kapitaltransaksjoner med utlandet og landets tilgodehavender og gjeld. Området omfatter også statistikk som belyser globaliseringen av næringslivet og effekter på norsk økonomi.

6.18.1 Utenriksregnskap

Statistikken skal beskrive utviklingen i Norges økonomiske forbindelser med utlandet. Den omfatter eksport og import av varer og tjenester, samt overføringer og investeringer i finanskapital mellom Norge og utlandet, også fordelt på Norges viktigste handelspartnere. Statistikken viser Norges drifts- og finanstransaksjoner med utlandet i løpet av en periode, samt beholdninger av fordringer og gjeld overfor utlandet. Statistikken er en del av nasjonalregnskapssystemet, og den brukes av internasjonale organisasjoner.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 184/2005 av 12. januar 2005 om Fellesskapets statistikk for betalingsbalanse, internasjonal handel med tjenester og direkte investering i/fra utlandet

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Forpliktelse overfor IMF i henhold til avtale om Special Data Dissemination Standard

Rapportering til IMF i henhold til avtale om koordinert undersøkelse om porteføljeinvesteringer

Ansvarlig: SSB

Utenriksregnskap, Porteføljeinvesteringer i utlandet, Internasjonale reserver og valutalikviditet

6.18.2 Utenrikshandel

Statistikken skal vise utviklingen i norsk handel, eksport og import av ulike varer og tjenester. Den beskriver verdi og mengde av varer som føres ut eller inn av norsk økonomisk territorium. Handelen

med tjenester viser norske ikke-finansielle foretaks inntekter ved salg av tjenester til utenlandske foretak og tilsvarende deres utgifter ved kjøp av tjenester fra utenlandske foretak.

Det skal etableres statistikk om vare- og tjenestehandel etter kjennemerker ved foretak og statistikk over tjenestehandel etter leveringsmåte, for å oppfylle krav i forordningen om europeisk næringslivsstatistikk.

SSB vil vurdere å etablere ny statistikk for netthandel i Norge og over landegrensene.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 184/2005 av 12. januar 2005 om Fellesskapets statistikk for betalingsbalanse, internasjonal handel med tjenester og direkte investering i/fra utlandet

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Utenrikshandel med varer, Volum- og prisindekser for utenrikshandel med varer, Utenrikshandel med tjenester, Eksport av laks
--

6.18.3 Økonomisk globalisering

Økt integrasjon av markeder og produksjon på tvers av landegrenser medfører økt avhengighet mellom nasjonale økonomier. Det skjer både i form av handel, investeringer, selskapsetablering og andre former for samarbeid på tvers av landegrenser. I næringslivet etableres globale verdikjeder, hvor ulike aktiviteter innenfor multinasjonale selskaper splittes opp og organiseres på tvers av land. Myndigheter og andre har behov for å vurdere effekter av slike endringer på basis av statistikk. Statistikken skal beskrive sentrale elementer i den økende og endrede økonomiske samhandlingen med andre land. Statistikken gir oversikt over selskapsetableringer og direkteinvesteringer over landegrenser, belyser norske foretaks finansiering i utlandet og setter utenriksøkonomien i sammenheng med andre kilder, som for eksempel sysselsetting og investeringer.

Statistikk om outsourcing og globale verdikjeder skal videreutvikles, for å oppfylle krav i forordningen om europeisk næringslivsstatistikk.

SSB vil utrede mulighetene ved å utnytte registeret over reelle rettighetshavere i Brønnøysundregistrene for å videreutvikle statistikk om utenlandsk kontroll i norsk næringsliv.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 184/2005 av 12. januar 2005 om Fellesskapets statistikk for betalingsbalanse, internasjonal handel med tjenester og direkte investering i/fra utlandet

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Andre viktige internasjonale forpliktelser:

Rapportering til IMF i henhold til avtale om koordinert undersøkelse om direkteinvesteringer

Ansvarlig: SSB

Direkteinvesteringer, Utenlandske datterselskaper i Norge, Norske datterselskaper i utlandet, Regnskap for ikke-finansielle foretaks utenlandsfinansiering, Betalingsstrømmer mellom Norge og utlandet, Globale verdikjeder og outsourcing

6.19 Valg og demokrati

Valgstatistikken er en del av kunnskapsgrunnet i det norske demokratiet. Den viser blant annet hvem som har stemmerett ved valgene, hvem som stemmer ofte og hvem som stemmer sjelden, hvem som stemmer på de ulike partiene samt hvem som velges inn i folkevalgte organer. Statistikken omhandler ulike geografiske nivåer, og samles inn fra Valgdirektoratet samt egne intervjuundersøkelser rettet mot velgerne. Statistikk om tillit til offentlige institusjoner gir kunnskap om demokratiutvikling og forvaltning av regelverk.

6.19.1 Folkeavstemninger

Statistikken skal gi oversikt over avholdte lokale folkeavstemninger i norske kommuner i perioden fra 1970 og framover. SSB har samlet inn historiske data om lokale folkeavstemninger fra 1970 til 2007. Fra 2008 blir det gjennomført en årlig innsamling der kommunene rapporterer til SSB.

Bruken av rådgivende lokale folkeavstemninger er en over 100 år lang tradisjon i Norge, særlig med hensyn til avstemninger i forbindelse med alkoholbevillinger og målform i grunnskolen. Andre tema som kommunesammenslåinger og avstemninger om miljøspørsmål har blitt aktualisert senere. En lovfesting av kommunenes rett til å avholde lokale folkeavstemninger ble etablert med endringer i Valgloven og Kommuneloven i 2008-2009.

Utnyttelse av data fra elektroniske manntall vil gi statistikk om bakgrunnen til dem som kan delta og faktisk deltar i folkeavstemninger.

Ansvarlig: SSB

EØS-forpliktelser: Nei

Lokale folkeavstemninger

6.19.2 Valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre

Statistikk i forbindelse med stortingsvalgene og valgene til fylkesting og kommunestyre skal belyse demokratiets virkemåte i Norge. Statistikken som beskriver de offisielle resultatene fra valgene viser oppslutningen om partier og valglistene i hele landet, fylker og kommuner, samt hvilke personer som representerer de ulike partiene og listene som kommer inn i de folkevalgte organene.

Valgresultatene viser ikke hvilken sosial bakgrunn de folkevalgte har, eller hva som kjennetegner dem som hyppig eller sjelden deltar i valg, hvem som ofte retter på stemmesedlene eller hvilken tillit velgerne har til de politiske institusjonene. Dette dekkes av valgstatistikken som beskriver de stemmeberettigedes politiske atferd. Den viser hvor mange som har stemmerett, deltar i valgene og partivalg med videre etter blant annet alder, kjønn, landbakgrunn og utdanning. I forbindelse med intervjuundersøkelser av velgere samarbeider SSB med Valgforskningsprogrammet ved Institutt for samfunnsforskning.

SSB tar sikte på å utvikle statistikk om velgerstrømmer.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Valgresultat for kommunestyre- og fylkestingsvalget, Kommunestyre- og fylkestingsvalget – kandidater og representanter, Personer med stemmerett, Kommunestyre- og fylkestingsvalget – velgerundersøkelsen, Stortingsvalget, Stortingsvalget – personer med stemmerett, Stortingsvalget – listekandidater, Stortingsvalget – velgerundersøkelsen, Valgdeltakelse, Valgkampbidrag

6.19.3 Sametingsvalg

Statistikken skal vise valgdeltakelse, valgresultater og valgte representanter i sametingsvalgene fordelt etter ulike kjennetegn. De politiske partiene er viktige brukere av statistikken. Den blir også brukt til å beregne partistøtte.

SSB tar sikte på å utnytte data fra elektroniske manntall. Det gi utvidet statistikk, om listekandidater, valgte representanter og bakgrunnen til dem som kan stemme og faktisk stemmer ved sametingsvalg.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Sametingsvalget

6.19.4 Partifinansiering

Statistikken skal gi en samlet oversikt over inntekter og kostnader for de politiske partier som er registrert i Partiregisteret. Statistikken inkluderer både kommuneorganisasjoner, fylkesorganisasjoner, fylkesungdomsorganisasjoner samt de sentrale organisasjonene av partiene.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Finansiering av politiske partier

6.19.5 Tillit til offentlige institusjoner

Statistikk om tillit til offentlige institusjoner belyser demokratiutvikling og forvaltning av regelverk. Den gir kunnskap om samfunnskritiske funksjoner i Norge. Statistikken bygger på innbyggerundersøkelsen som er en utvalgsundersøkelse.

Det er også statistikk som belyser tillit under delområdet Deltakelse og frivillighet under Kultur og fritid.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: DFØ

Tillit til offentlige institusjoner

6.20 Varehandel og næringslivstjenester

Varehandel og tjenester rettet mot næringslivet sysselsetter bortimot 30 prosent av alle sysselsatte i Norge. Statistikk om varehandelen gir sentral informasjon om husholdningenes forbruk og endringer i nordmenns handlemønster, samt bransjens tilpasninger til økende grad av netthandel. Næringslivstjenester, som for eksempel informasjon, kommunikasjon og forretningsmessig tjenesteyting, har siden 1990-tallet vært et vekstområde.

6.20.1 Næringslivstjenester

Statistikken skal beskrive økonomiske forhold for deler av markedsrettede tjenestenæringer, det vil si tjenester som er rettet mot næringslivet. Statistikken viser også utvikling i omsetning og produksjonsindekser innen områdene faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting samt forretningsmessig tjenesteyting. I tillegg produseres statistikk om omsetning per tjenestetype innen enkelte tjenestenæringer.

SSB vurderer å etablere kvartalsvis investeringsstatistikk for markedsrettede tjenester.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Næringslivstjenester – omsetning etter tjenestetyper, Omsetningsindeks for tjenester (gjelder flere statistikkområder), Produksjonsindeks for tjenester (gjelder flere statistikkområder)

6.20.2 Varehandel

Statistikken skal belyse både varehandel i Norge og nordmenns grensehandel i utlandet, og den omfatter både engros- og detaljhandel, samt salg av motorkjøretøy. Sentrale statistikker innenfor delområdet er varehandelsindeksen og varekonsumindeksen. Statistikken belyser også investeringer, netthandel og omsetning. Grensehandelsstatistikken viser fordeling på ulike varer.

EØS-forpliktelser: Ja, for deler av statistikken

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Varekonsumindeksen, Varehandelsindeksen, Investeringsindeks for detaljhandel, Grensehandel, Alkoholomsetning, Omsetning i varehandel, Omsetning i varehandel etter produktgruppe

6.21 Virksomheter, foretak og regnskap

Statistikken på dette området skal dekke forhold ved virksomheter og foretak som går på tvers av næringene. Statistikk som er spesifikk for enkelte næringer inngår i andre hovedområder i statistikkprogrammet.

Statistikken på dette området dekker eierskap og roller i aksjeselskap, konkurser, regnskap og skatt for næringsvirksomhet. Den omfatter også struktur og utvikling i foretak og virksomheter, i form av årlig detaljert statistikk over sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, bearbeidingsverdi, investeringer og andre økonomiske variabler. Statistikken skal gi informasjon om norsk næringsliv til allmennheten og til beslutningstakere i offentlig forvaltning og i nærings- og arbeidsliv. De inngår ofte i utredninger, analyser og forskning. Flere av statistikkene er sentrale for utarbeidelsen av nasjonalregnskapet.

Foretaksregisteret og enhetsregisteret som driftes av Brønnøysundregistrene inneholder sentrale grunndata. SSBs virksomhets- og foretaksregister som er grunnlag for økonomisk statistikk, bygger på disse.

6.21.1 Eierskap og roller

Statistikken skal gi oversikt over eierforhold i norsk næringsliv og kjennetegn ved styrerepresentanter og daglige ledere i aksjeselskap. Den skal også gi oversikt over aksjeverdier og utdelinger fra norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskap til eierne. Statistikken kan brukes til å studere konsernstruktur, eierforhold i aksjeselskaper og fordeling av utbytte fra aksjeselskapene til aksjonærene.

SSB vil gjennomføre et pilotprosjekt for statistikk om lederfunksjoner i næringslivet basert på yrkeskoder, som supplement til statistikk om styre og ledelse i næringslivet.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Aksjer og kapitalutdelinger, Etablerere i næringslivet, Styre og ledelse i aksjeselskap

6.21.2 Konkurser

Statistikken skal gi en oversikt over åpnete konkurser i Norge fordelt etter kjennetegn ved foretakene, og den viser utviklingen i slike hendelser. Statistikken bygger på tall fra Konkursregisteret i Brønnøysundregistrene.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Åpnete konkurser

6.21.3 Regnskap

Statistikken skal gi oversikt over foretakenes resultatregnskap, balanse og analysetall fordelt etter næringer og regioner. Den dekker ikke-finansielle aksje- og allmennaksjeselskaper med økonomisk aktivitet. Regnskapsstatistikk for ikke-finansielle stiftelser gir oversikt over foretaksøkonomiske størrelser for alle stiftelser samlet, og ideelle organisasjoner for seg. Statistikken gir grunnlag for økonomiske oversikter og analyser.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Regnskap for ikke-finansielle aksjeselskaper, Regnskapsstatistikk for ikke-finansielle stiftelser

6.21.4 Skatt for næringsvirksomhet

Statistikken skal vise skattepliktige inntekter og formue, fastsatt skatt og skattefradrag for selskaper totalt og fordelt på næring og arter. Statistikken gir også detaljerte opplysninger om skattepliktige inntekter og fradrag, skattemessige saldoer på avskrivbare driftsmidler, og avskrivninger. Den viser skattesystemets virkemåte på foretaksbeskatningen, og benyttes til å belyse virkningen av endringer i skattereglene, provenyeffekter og generell skatteforskning. Statistikken er dermed sentral for politikkkutforming på området. Resultatene fra statistikken benyttes blant annet i nasjonalregnskapet og statsbudsjettet.

EØS-forpliktelser: Nei

Ansvarlig: SSB

Selskapers inntekter og fradrag, Skatt for selskaper

6.21.5 Virksomheter og foretak

Statistikken skal gi oversikt over forhold som er felles for og som belyser utviklingen av næringslivet i Norge, som fordelingen av eksisterende og nye foretak etter kjennetegn som størrelse og lokalisering med videre, samt kjennetegn ved etablerere og utviklingen i nyetablerte foretak.

Det produseres årlig detaljert statistikk over sysselsetting, lønnskostnader, omsetning, bearbeidingsverdi og investeringer for følgende næringsområder:

- Bergverksdrift og utvinning
- Industri
- Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet
- Bygge- og anleggsvirksomhet
- Varehandel, reparasjon av motorvogner
- Transport og lagring
- Overnattings- og serveringsvirksomhet
- Informasjon- og kommunikasjon
- Omsetning og drift av fast eiendom
- Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting
- Forretningsmessig tjenesteyting
- Annen tjenesteyting (unntatt aktiviteter i medlemsorganisasjoner)
- Undervisning
- Helse- og sosialtjenester
- Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter

Det vil bli utviklet statistikk for å tallfeste omstilling i næringslivet, som blant annet er drevet av nasjonale og internasjonale krav til grønt skifte, investeringer i ulike næringer og digitalisering som gir nye teknologiske muligheter og kompetansebehov.

EØS-forpliktelser: Ja

Europaparlament- og rådsforordning (EU) 2019/2152 av 27. november 2019 om europeisk næringslivsstatistikk

Ansvarlig: SSB

Næringenes økonomiske utvikling, Foretak, Nyetablerte foretaks overlevelse og vekst, Næringer på Svalbard, Virksomheter

Vedlegg A: Liste over forkortelser og akronymer

AKU	Arbeidskraftundersøkelsen
API	Application programming interface
BNP	Bruttonasjonalprodukt
Bufdir	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
COICOP	Classification of Individual Consumption by Purpose
DFØ	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
DNK	Den norske kirke
EF	De europeiske fellesskap
EFA	European Forest Accounts
EHIS	European Health Interview Survey
EU	Den europeiske union
EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområde
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FHI	Folkehelseinstituttet
FN	Forente nasjoner
FoU	Forskning og utvikling
IA-avtalen	Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
ILO	International Labour Organization
IMDi	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
IMF	International Monetary Fund
IT	Informasjonsteknologi
JFSQ	Joint Forest Sector Enquiry
JWEE	Joint Wood Enquiry
KOSTRA	Kommune Stat Rapportering
KPR	Kommunalt pasient- og brukerregister
MET	Meteorologisk institutt
NAV	Arbeids- og velferdsetaten
NIBIO	Norsk institutt for bioøkonomi
Nkom	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Norad	Direktoratet for utviklings samarbeid
NOSOSKO	Nordisk sosialstatistisk komité
NPR	Norsk pasientregister
NVE	Norges vassdrags- og energidirektorat
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OSPAR	Protecting and conserving the North-East Atlantic and its resources
PIAAC	Programme for the International Assessment of Adult Competencies
PPP	Purchasing power parities
SEEA	System of Environmental-Economic Accounting
SSB	Statistisk sentralbyrå
SYSVAK	Nasjonalt vaksinasjonsregister
UDI	Utlendingsdirektoratet
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
WHO	World Health Organization